ΕΤΟΣ Ε'. ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1910 ΑΡΙΘ. 236

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἡ συνδρομὴ εἶναι καταβλητέα ὑπογράφως εἰς:

Ἐνηλία ἐν Κύπρῳ	Σελλ. 10
Ἑξάμηνος »	» 5
Ἐτησία ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	» 12
Ἑξάμηνος »	» 7

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αἱ ἐπιστολαὶ εἰς τὴν Διεύθυνσιν. Τὰ χειρόγραφα οὐ ἐπιστρέφονται. ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 34 Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρ. 2.

Ὑπεύθυνος Ἰδιοκτήτης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΑΝΑΓΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ

Αἱ προσφωνήσεις πάντων τῶν Ἀρμοστῶν τῆς Νήσου καθ' ἑκάστην νομοθετικὴν σύνοδον κεφαλαιῶδες διαλαμβάνουσιν ἄρθρον περὶ τῆς τοιάσδε ἢ τοιάσδε καταστάσεως τοῦ καιροῦ, εὐνοϊκῆς ἢ δυσμενοῦς εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν καθόλου συγκομιδὴν τῶν προϊόντων, διότι μόνην ἔχουσι φροντίδα οἱ κυβερνῆται τῆς χώρας ταύτης περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτῆς. Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς νήσου οὔτε περὶ στρατοῦ οὔτε περὶ στόλου προνοεῖ, οὔτε περὶ διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων οὔτε περὶ ὅσων μεριμνῶσιν αἱ κυβερνήσεις αὐτονόμων κρατῶν, πλὴν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς προόδου αὐτῶν.

Ἡ θέσις καὶ τὰ καθήκοντα τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως εἶναι λίαν ἁπλᾶ καὶ περιωρισμένα, ἡ πρόνοια ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ· πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἄγρυπνος περιφρούρησις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καὶ τῆς δικαιοσύνης, γενναία δαπάνη ὑπὲρ τῆς λαϊκῆς παιδεύσεως, ἐπιδιωκόμενος τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν καὶ διάπλασιν μετὰ τῶν ἀναγκαίων θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν γνώσεων πρὸς τὰ κύρια τοῦ λαοῦ τῆς νήσου ταύτης ἔργα· ἐπίκαιρα καὶ βραθυτὰ δημόσια ἔργα πρὸς τὴν εὐχερεστάτην ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν. Οὐ μόνον πολίται καὶ ἐξυβερνῆται κυβερνῆται οἷοι οἱ Ἄγγλοι, ἀλλὰ καὶ ἀμβλεῖς καὶ δυσμαθεῖς τοιοῦτοι κατανοοῦσιν ὅτι μοναδικὸς καὶ σπουδαιότατος παράγων τῆς οἰκονομικῆς εὐπραγίας τῶν νησιωτῶν εἶναι ἡ γεωργία μετὰ τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῶν συναφῶν ταύταις βιομηχανιῶν, ἐνισχυόμενα ὑπὸ τῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ καὶ τῆς εἰσαγωγῆς παρ' ἡμῖν τῶν νεωτέρων γεωπονικῶν γνώσεων καὶ τῶν ἐργαλείων καὶ μηχανῶν δι' αὐτάς.

Ἐκπλήττεται τις ἐντεῦθεν μανθάνων ὅτι μόλις μετὰ ἑκκαιδέκα ἔτη ἀπὸ τῆς κατοχῆς συνέστη Τμῆμα Γεωργικὸν καὶ τοῦτο μετὰ πιστώσεως τοσοῦτον γλίσχρου ὥστε νὰ προνοῇ μόνον περὶ τῆς μισοθοδοσίας τῆς διευθυνσεως καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου του, διὰ κόσιαι δὲ μόνον λίραι πρὸς βελτιώσεις γεωργικάς, ἐνῷ ἔδει τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τῶν δημοσίων προσόδων νὰ διατίθεται ὑπὲρ τῆς λαϊκῆς παιδείας καὶ τῆς Γεωργίας. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἠτύχησεν ἡ νῆσος αὕτη νὰ ἔχῃ Διευθυντὴν τῆς Γεωργίας ἕνα τῶν μᾶλλον διακεκριμένων ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ γεωπονικῷ κόσμῳ ἀνδρῶν τὸν κ. Π. Γεννάδιον, ἐφ' ᾧ ἡ Κεντρικὴ ἐν Λονδίνῳ Κυβέρνησις συνεχάρη, τὴν νῆσον ταύτην, ἀλλ' ἡ ἀκατονόμαστος γλισχρότης τῆς Κυβερνήσεως ἐματδένισε ἂν ὑπὲρ τῆς γεωργίας ἀγαθὸν ἀπὸ τοιούτου τῆς Γεωργίας Διευθυντοῦ καὶ μετὰ τὴν ἐξ ἀπογνώσεως ἀποχώρησιν ἐκείνου τὸ Γεωργ. Τμῆμα περιέπεσεν εἰς ἀπελπιστικὴν ἀπραξίαν καὶ νάρκην, αἱ ἵνες συγκαλύπτονται ἐνίοτε διὰ διαφημιστικῶν ἀλλὰ κενῶν πάντοτε διαφημίσεων ἐν τισιν ἐφημερίσιν.

Σπουδαῖον μέτρον πρὸς ὠφελίμου ἐργασίαν ὑπὲρ τῆς Γεωργίας ἦν ἡ ἀποστολὴ ὑποτρόφων τοῦ Γεωργ. Τμήματος εἰς Ἑλλάδα καὶ Ἑσπερίαν πρὸς θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν μόρφωσιν ἐν εἰδικοῖς κλάδοις νέων Κυπρίων· ἀλλ' ἡ κακὴ μοῖρα τῆς νήσου ἐνέπνευσεν εἰς τὸν κ. Διευθυντὴν τῆς Γεωργίας ἀποστροφὴν ἀνεξήγητον πρὸς πάντα μεμορφωμένον νέον καὶ δυνάμενον νὰ ἐπωφεληθῇ τάς ἐν τῇ ξένῃ σπουδάς, ἐκείνους δὲ οἵτινες ἠδυνήθησαν νὰ ἐπωφεληθῶσι νὰ καθιστᾷ ἀχρήστους ἀπασχολῶν αὐτοὺς εἰς ἄγονον καὶ περιωριομένην ἐν κήποις ἢ φυτωρίοις ἐργασίαν, καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Γεωργ. Τμήματος ἀντὶ προόδου παρουσιάζει ἀπελπιστικὴν ὀπισθοδρόμησιν τέλεον ἀπογοητεύουσαν τὸν γεωργικὸν καὶ καθόλου ἀγροτικὸν πληθυσμὸν τῆς νήσου

Ἡ ἐλαία εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν πλουτοπαραγωγὸν δένδρον τῆς Μεσογείου καὶ ἡ Κύπρος ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐγένετο ἄγαν εὐδαίμων χώρα καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους ἐκ χρόνους ἡ ἐλαία ἕνεκα τῆς κακῆς συλλογῆς τῶν ἐλαιῶν ἐκαρποφόρει καθ' ἕκαστον δεύτερον ἔτος ἀπό τινων ὅμως ἐτῶν μόλις κατὰ τριετίαν ἢ τετραετίαν καρποφορεῖ αὕτη, δι' ὃ καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν ἐλαιοφυτειῶν ἀνεκόπη. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι μέσα καὶ ὀδηγίαι πρὸς θεραπείαν ἀπὸ τοῦ μεγάλου τούτου διὰ τὴν νῆσον κακοῦ, ὅπερ τὸ Γεωργ. Τμῆμα οὐδέποτε σπουδαίως ἐπειράθη νὰ πολεμήσῃ ἡμέρον μάλιστα ἐν τῷ Τμήματι τούτῳ ὑπάρχει ὑπάλληλος, εἰδικῶς σπουδάσας τὴν ἐλαιοκομίαν ἐν τῇ κατ' ἐξοχὴν ἐλαιοπαραγωγῷ Ἰταλίᾳ, καὶ κρατεῖται δάμιος ἐν τῷ δημοσίῳ κήπῳ τῆς Λευκωσίας.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐδιπλασιάθη ἡ κατὰ πλέθρα παραγωγὴ σιτηρῶν κατὰ τὰ τέλευταῖα ἔτη χάρις εἰς τὴν διὰ φωσφορούχων λιπασμάτων καλιέργειαν γονιμοποιῶν μικροοργανισμῶν, ἐνῷ οἱ γεωργοὶ ἐν Κύπρῳ ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐκθέτωσι τὴν κόπρον τῶν κτηνῶν αὐτῶν εἰς τὸ ὑπαιθριον, καθισταμένην οὕτω ἄχρηστον διότι ἀγνοοῦσι καὶ στοιχειωδεστάτους ἐν ἄλλαις χώραις τρόπους πρὸς φύλαξιν καὶ ζύμωσιν τῆς κόπρου, τῶν χημικῶν δὲ λιπασμάτων ἡ χρῆσις παραμένει παντελῶς ἄγνωστος παρ' ἡμῖν καίτοι ἡ Γαιοπάροχος ἑταιρεία παρέσχε λαμπρὰν εὐκαιρίαν πρὸς χρησιμοποίησιν ὑπὸ τοῦ Γεωργ. Τμήματος ἀντὶ τιμήματος εὐτελοῦς.

Ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ Συμπολιτείᾳ ἡ Γεωργία εἶναι γιγαντιαία διὰ γιγαντιαίων μηχανημάτων καὶ μηχανῶν διεξαγομένη· δὲν παρωράθησαν ἐντούτοις ἐκεῖ καὶ αἱ λεπτότατοι χῶραι, διότι τὸ Γεωργ. Ὑπουργεῖον εἰσήγαγε τὴν σμυρναΐαν συκῆν ἥτις ἠδοκίμησεν ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων καὶ ἀπειλεῖ νὰ καταστρέψῃ τὸν σπουδαιότατον τοῦτον πόρον τῆς Ἰωνίας. Ἡ Κύπρος κεῖται πλησιαίτατα τῆς Σμύρνης καὶ οὐ μόνον τὰς σμυρναϊκὰς συκὰς ἀγνοεῖ, ἀλλὰ καὶ τὰς αὐτοχθόνους τοιαυτας κατα λείπει εἰς ἀγρίαν κατάστασιν ἀγνοοῦσα καὶ αὐτὴν τὴν γονιμοποίησιν δι' ἐρινεῶν, ἣν ἐφαρμόζουσι πᾶσαι αἱ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς χῶραι.

Ἐὰν ἐγένοντο τινες προσπάθειαι παρὰ ταῖς γεωργικαῖς καὶ ἀγροτικαῖς καθόλου τάξεσι πρὸς βελτίωσιν τῶν γεωργικῶν μεθόδων εἰς φυτείας καὶ κήπους, ὀφείλονται αὗται ὅλως εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν ἀγροτῶν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῶν περιστάσεων ὑπαγορευομένων καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοῦ Γεωργ Τμήματος ἐμπνεομένων διότι τοῦτο ὑπάρχει πράγματι νεκρὸν καὶ ἄλως ἀδρανές.

Ἔνοχος οὐ μόνον ἀδιαφορίας πρὸς τὴν γεωργικὴν ταύτην χώραν ὑπάρχει ἡ ξένη Κυβέρνησις ἀλλὰ καὶ ἀστοργίας καὶ τινος δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν χαιρεκακίας κατ' αὐτῆς. Καὶ ἄνευ τμήματος Γεωργικοῦ ἡ ἐμφυτος νοημοσύνη καὶ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα τῶν ἀγροτῶν μας θὰ προήγον ταχέως τὴν παραγωγὴν τοῦ ἐδάφους περί τε τὰ εἴδη, τὴν ποιότητα καὶ τὴν ποσότητα τῶν προϊόντων, ἐὰν παρείχοντο αὐτῷ τὰ νεῦρα πάσης παραγωγικῆς ἐργασίας, τὰ κεφάλαια. Οἱ Κύπριοι ἀγρόται ἔχουσιν ἐνώπιον αὐτῶν γαῖας ἐκτεταμένας καὶ γονίμους καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ ὄρη κατὰ τὰς κλιτύας αὐτῶν καὶ ἐνιαχοῦ μέχρι τῶν κορυφῶν εἶνε πρόσφορα εἰς καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου ἢ καρποφόρων φυτῶν, ἀλλ' ἡ μακραίων τυραννία ἡ ἀπογυμνώσασα τούτους παντὸς ἀπταμιεύματος καὶ βυθίσασα εἰς δεινοτάτην πτωχείαν, πρὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς, κατέστησεν αὐτὸν ἀνίκανον ὅπως ἐπωφεληθῇ καὶ τοῦ ἐδάφους τὴν γονιμότητα καὶ τὴν εὐφειαν ἔκτασιν καὶ τὴν μοναδικὴν ποικιλίαν τοῦ ὀχηματισμοῦ καὶ τοῦ κλίματος τὸ εὔκρατες καὶ ποικίλον.

Ἡ Ἀγγλικὴ κατοχὴ παρέοχε τινὰ ἀσφάλειαν τῆς οὐσίας καὶ τῆς ζωῆς εἰς τοὺς Κυπρίους, ἐξηκολούθησεν ὅμως, μετὰ τῆς αὐτῆς, εἰμὴ μειζονος βουλιμίας, τὴν τουρκικὴν φορολογικὴν ἀφαίμαξιν, δι' ἧς πᾶσαν ἀφαιρεῖται τούτους ἰκμάδα οἰκονομικὴν καὶ καθιστᾷ ἀνικανοὺς πρὸς πᾶσαν προαγωγὴν τῆς γεωργίας, ἥτις εἶνε ἡ τροφὴ τοῦ λαοῦ τούτου. Εἶνε ἀνάγκη οὐχὶ Τμήματος Γεωργικοῦ ἀλλὰ Κυβερνήσεως ὅλης γεωργικῆς, κυριώτατα καὶ μάλιστα ἀσχολουμένης εἰς τὴν ἐνισχυσιν καὶ προαγωγὴν τῆς ὅλης γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς. Ἐπιτακτικὴ εἶνε ἡ ἀνάγκη παροχῆς κεφαλαίων εἰς τὴν γεωργίαν, καὶ ταῦτα ἐπὶ προθεσμίᾳ μακρᾷ καὶ τόκῳ εὐλόγῳ δανειζόμενα μετὰ περιοκέψεως καὶ προνοίας οὐχὶ πρὸς διατροφὴν καὶ ἀπολαυσιν τῶν πενομένων γεωργῶν, ἀλλὰ πρὸς βελτίωσιν τῶν γεωργικῶν μεθόδων καὶ καλλιέργειαν προϊόντων μᾶλλον ἐπικερδῶν. Πῶς τὰ κεφάλαια ταῦτα χρησιμοποιοῦνται δὲν νομίζομεν ἐπάναγκες νὰ ἐκθέσωμεν ἐνθάδε, διότι οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ μάθωσιν ἐξ ἄλλων χωρῶν, πρότυπον δὲ καὶ ὑπόδειγμα τῇ Κυβερνήσει τῆς Κύπρου καὶ ἄλλοτε καὶ νῦν προβάλλομεν τὴν Δανικὴν Κυβέρνησιν.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐν Δανίᾳ ὡς καὶ ἐν ἄλλαις χώραις εὐρωπαϊκαῖς προηγήθη ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία καὶ ἐπηκολούθησεν ἐκβιασθεῖσα ἡ κυβερνητικὴ συναντίληψις ἀλλ' ἐκεῖ οἱ λαοὶ ἀπ' αἰώνων ἔζησαν αὐτόνομοι καὶ ἐλεύθεροι ὑπὸ κυβερνήσεις δὲ ἐθνικὰς ἐμορφώθησαν καὶ διεπαιδαγωγήθησαν καὶ διὰ τῶν αἰώνων ἐσωρεύθησαν διὰ τῆς ἀποταμιεύσεως κεφάλαια περισσὰ ἄτινα ἐνεπιστεύοντο εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς γεωργίας. Παρ' ἡμῖν διὰ μακρῶν αἰώνων ἐπεκράτησεν ἀφόρητος καὶ ἀκόλαστος τυραννία βυθίσασα τὸν τόπον εἰς ψηλαφητὰ σκότη ἀμαθίας καὶ εἰς παντελῆ περιαγαγοῦσα γυμνότητα καὶ κακοδαιμονίαν. Παρὰ πάντα τὰ δεινὰ ταῦτα ἄτινα ἄλλους λαοὺς θὰ ἐξῆφάνιζον, ὡς ἐξηφάνισαν, ἠδυνήθη νὰ ἐπιζήσῃ ὁ Κυπρ. λαὸς καὶ ἐξεγερθεὶς ὑπὸ τῆς θαλπωρῆς καὶ αὐτῆς τῆς ψευδελευθερίας καταβάλλει μεγάλας προσπαθείας ὅπως προοδεύσῃ καὶ εὐημερήσῃ παλαίων ἀποφασιστικῶς καὶ πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ τὴν κυβερνητικὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἀστοργίαν.

Κατὰ τῆς ἀστοργίας ταύτης τῆς Κυβερνήσεως ἀνάγκη νὰ ἐξεγερθῇ ὁμόφωνος καὶ ἀποφασιστικὸς ὁ λαὸς σύμπας τῆς νήσου νομοταγῶς πάντοτε ἀπαιτῶν ὅπως ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὴν τὰ δικαιά του καὶ ἀποπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς, ἃς ὑπέχει ὡς κυβέρνησις πεπολιτισμένη καὶ χριστιανική.

Ἐν Λάρνακι.

Ν. ΚΑΤΑΛΑΝΟΣ

ΤΟ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛ. ΚΙΤΙΟΥ

Ὡς ἀνηγγέλθη, ἐγένοντο ἐν Λάρνακι τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκεῖ ἱδρυθείσης ἱερατικῆς σχολῆς· οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς ἐθεωρήθη ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀναπόδραστος, ἐπείγουσα τοσοῦτον ὥστε νὰ μὴ ἐπιδεχθῇ οὐδὲ στιγμῆς ἀναβολὴν ὅπως ἐθεωρήθησαν ἐπιδεκτικὰ τοιαύτης τόσα ἄλλα συγγενῆ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα· ἡ λειτουργία τῆς σχολῆς βεβαίως θὰ ἐξασφαλίσθῃ ὥστε νὰ μὴ προσδοκῶνται ἀπὸ τοῦ νῦν εἰμὴ μόνον οἱ καρποὶ αὐτῆς μεστοὶ χυμοῦ καὶ ἀρώματος· οἱ σχόντες τὴν πρωτοβουλίαν ἢ ὁπωσδήποτε οἱ ἐγκολπωθέντες τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως σχολῆς ἱερέων καὶ ἐπιδιώξαντες μετὰ ζήλου ἀξιοθαυμάστου καὶ δραστηριότητος ἐκπληττούσης τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἱδρύματος τούτου ἔθεσαν ἀναμφιβόλως ἐνώπιον τῆς σκέψεως αὐτῶν πάσας τὰς ὄψεις τοῦ ἔργου τούτου· ἀνέταμον ψυχραίμως καὶ ἐμβριθῶς τὸ σῶμα τῆς νοσούσης πατρίδος ἡμῶν καὶ ἀνεῦρον τὰ αἴτια τῆς κοινωνικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐκλύσεως αὐτῆς ἐνὶ λόγῳ ποιήσαντες διάγνωσιν ἀπεφάνθησαν ἀδιστάκτως ὅτι τὸ δραστικώτερον καὶ ἐπιτηδειότερον φάρμακον διὰ τὴν θεραπείαν τῆς νόσου ἐνδείκνυνται ἱερεῖς μεμορφωμένοι καὶ ἄρτιοι ἀπό τε θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως καὶ πρὸς παραγωγὴν τούτων ἱδρύθη τὸ ἱεροδιδασκαλεῖον, ὅπερ θέλει καταρτίσει ἐκείνους, οἵτινες πλήρεις ἱεροῦ πυρὸς καὶ ἐνθέου ὑπὲρ τῆς θρησκείας ζήλου θὰ ἐγκολπωθῶσιν ὑπὸ τῶν κοινοτήτων πρὸς ἐξυγίανσιν καὶ ἐξύψωσιν ἑαυτῶν ψυχικὴν καὶ ἠθικήν· θὰ ἐγένετο ἀπαραιτήτως πρόνοια περὶ τῆς συντηρήσεως καὶ ἀξιοπρεποῦς μισθοδοσίας τῶν νέων τούτων ἀποστόλων, καὶ θὰ ἐγένετο μετὰ ὥριμον σκέψιν ἀποδεκτὸν ὅτι αἱ πρῶται ὕλαι θὰ ἐξευρίσκωνται ἐπαρκῶς καὶ ὅτι αὗται θὰ ἀντέχωσιν εἰς πάσας τὰς δοκιμασίας καὶ συνθήκας τῆς κατεργασίας μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῆς.

Πάντα ταῦτα οὐδόλως διστάζομεν νὰ θεωρήσωμεν ὅτι ἐπαρκῶς ἐμελετήθησαν καὶ ἱκανῶς συνεζητήθησαν καὶ ἐν πλήρει πεποιθήσει καὶ συναισθήσει τῶν αἰτίων, τῶν μέσων καὶ τοῦ τελικοῦ σκοποῦ πρὸς ὃν ἀσφαλῶς θ' ἀγάγῃ ἡ ἵδρυσις τῆς ἱερατικῆς σχολῆς ἐγένετο ἐπισήμως ἢ ἡμιεπισήμως ἔνορξις τῆς λειτουργίας αὐτῆς· αἱ λεπτομέρειαι αὗται οὐδόλως ἡμᾶς ἐνδιαφέρουσιν, μὴ βιαζομένους ἄλλως τε νὰ ἐπέμβωμεν εἰς οἰκογενειακὰ οὕτως εἰπεῖν ἄσυλα, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ προορισμοῦ καὶ τῶν ὠφελημάτων τοῦ ἱεροδιδασκαλείου, τὰ ὁποῖα ἐναπόκειται εἰς τὸν χρόνον ν' ἀποδείξῃ, δὲν δυνάμεθα ἢ πρὸς μίαν ἄποψιν ἀποβλέποντες νὰ χειροκροτήσωμεν, ἐμπνεόμενοι τὴν παρηγορίαν ὅτι δίδαγμα ἐπικαιρώτατον ἐδόθη ἐκ Λάρνακος πρὸς ὅλους ἐκείνους οἵτινες νωχελεῖς καὶ βραδεῖς περὶ τὴν σκέψιν, ψοφοδεεῖς καὶ ἄτονοι περὶ τὸ δρᾶν, μετέρχονται ἕκαστος ἐν τῷ κύκλῳ αὐτοῦ πολιτείαν κενότητος λόγων, ἐνίοτε ἱερεμιάδων ὀρέποντες δάφνας θριαμβευτικῆς ἀποτυχίας καὶ οὕτω καλιεργοῦντες ἀνώφελεῖς τελματώδους καταστάσεως.

Ὁ Παν. Μητροπολίτης Κιτίου ἐνεπιεύσθη ἴσως θερμότερον τῶν ἄλλων τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως ἱεροδιδασκαλείου, ἐπίστευσεν ἐπὶ τὴν ἀνάγκην, τὴν πραγματοποίησιν καὶ τὴν τελικὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς καὶ μακρὰν διαταγμῶν, περιστροφῶν, ἀκκισμῶν, ἀναβολῶν καὶ λόγων ἀερωδῶν ἐπεδόθη μετὰ σθένους καὶ ψυχικῆς δινάμεως ἐπὶ τὸ ἔργον, προπαρασκευάζων, αἴρων ἐμπόδια, διδάσκων, κατηχίζων, παρακαλῶν, ὑπομένων καὶ πρὸ πάντων ἐπιμένων καὶ δρῶν ἵνα ἐκπληκτος ὁ κόσμος εὑρεθῇ πρὸ ἑνὸς ἐπὶ τέλους γεγονότος.

Ἰδοὺ δὲ καὶ ἡ ἄποψις τὴν ὁποίαν προτιθέμεθα νὰ ἐξάρωμεν καὶ διακρίνωμεν ὅλων τῶν λοιπῶν ἀπόψεων, ἀφίνοντες κατὰ μέρος καὶ παραβλέποντες τὰς τελευταίας ταύτας, ὡς ἐκτὸς τοῦ κύκλου ἡμῶν εὐρισκομένας, αἵσθανθέντες ἀνακούφισιν ἐπὶ τέλους διότι εὑρέθημεν πρὸ ἑνὸς ἔργου, ὅπερ ἀποτελεῖ σπάνιον φαινόμενον ἐντὸς τοῦ ὠκεανοῦ τῆς ἀπραξίας καὶ τοῦ χάους τοσούτων λόγων καὶ τοσούτων ἀλύτων ζητημάτων.

Ἐν τῇ ἀπολύτῳ στασιμότητι, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἐκδήλωσιν παντὸς τοῦ πολιτικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἡμῶν βίου ἐν βῆμα ἐγένετο, ἐν τῇ ἀγανεῖ ἐρήμῳ ἔργων καὶ γεγονότων μία ὅασις ἐπεφάνη, ἐν τῇ ἐπιφόβῳ καὶ νεκρικῇ σιγῇ μία ἐκδήλωσις ζωῆς ἐσημειώθη, ἐντὸς τῶν νεκρωμένων ὕδατων κελματώδους ἐκτάσεως εἰς χείμαρρος εἰσέβαλε, κινούμενος καὶ κινῶν καὶ τοὺς ἤχους γενικῆς καὶ ἀποκλειστικῆς θρυγρολογίας διέκοψεν ὁ ἦχος φωνῆς, καλούσης πρὸς ἐνέργειαν καὶ δράσιν.

Ἐν τῇ ἱδρύσει τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου χαιρετίζομεν τὴν ἱερότητα τῆς ἐργασίας, τὴν παντοδυναμίαν τῆς θελήσεως καὶ δυνάμεως, τὸ ὑψηλὸν καὶ τελικὸν ἀπαύγασμα πάσης ἀληθοῦς πολιτείας, ἥτις ἀκαριαίως πιστεύομεν ὅτι θέλει ἐπεκτείνει τὸν κύκλον της, συστηματοποιουμένη καὶ ρυθμιζομένη. Ἐν τῷ ἱδρυτῇ αὐτοῦ διορῶμεν ἕνα εἰσέτι ἐργάτην τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας προστιθέμενον εἰς τὸν εὐάριθμον δυστυχῶς εἰσέτι κύκλον τῶν ἐργατῶν· ἡ φάλαγξ τῶν **λογάδων**— ὦ τλῆμον λέξις, πόθεν ἔσχες τὴν γένεσιν καὶ πόθεν τώρα παράγεσαι! — παραμένει εἰσέτι πολυπληθὴς ἀλλ' ἡ χαλυβδίνη καὶ ἱερὰ δύναμις τῶν ἔργων τῶν ὀλίγων, θὰ κατασχύσῃ τέλος τῶν ἀερωδῶν κατασκευασμάτων τῶν πολλῶν καὶ δημιουργοῦσα μιμητὰς θὰ ἐπιφέρῃ τάχιστα τὴν ροδόχρουν καὶ χαρίεσσαν αὐγὴν καθ' ἣν οἱ πάντες ἐγειρόμενοι θὰ τινάξωσιν ἀπ' αὐτῶν τὸν δόλιον ὕπνον καὶ τὰ κακὰ ὄνειρα, ἵν' ἀτενίσωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ ἀνατέλλον μετ' ὀλίγον φῶς τῆς ἀναγεννήσεως.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΡΩΣΣΙΔΗΣ.

ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΙΚΙΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ κ. Θ. ΘΕΟΛΟΤΟΥ

βουλευτοῦ Λευκωσίας—Κυρηνείας.

(Συνέχεια)

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ.—ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Ὁ καταρτισμὸς τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου, ὡς νῦν ἔχει, εἶναι πλημμελὴς διότι κωλύει τὴν ἐκδήλωσιν καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῆς γνώμης τῆς πλειονοψηφίας τοῦ λαοῦ παρὰ πάντα τὰ κρατοῦντα εἰς τὰ συνταγματικῶς κυβερνώμενα κράτη. Ἡ ἐκάστοτε ὑποβαλλομένη εἰς τὴν κεντρικὴν κυβέρνησιν ἐπὶ δεδομένου τινὸς ζητήματος γνώμη τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου δὲν εἶναι πάντοτε ἀπόρροια τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τόπου.

Τὸ Συμβούλιον ἀπαρτίζεται ὑπὸ 18 μελῶν καὶ τοῦ καχὰ καιροῦ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ ὡς προέδρου. Ἐκ τῶν 18 μελῶν τὰ 6 εἶναι Ἄγγλοι ὑπάλληλοι, κατέχοντες ὑψηλὴν παρὰ τῇ κυβερνήσει θέσιν, ἐπισήμως ὑπ' αὐτῆς διοριζόμενοι καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζονται καὶ ἐπίσημα μέλη τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ αἱρετά, ἅτινα εἶνε 9 Χριστιανοὶ καὶ 3 Μουσουλμάνοι, ἐκλεγόμενοι ἀνὰ δετίαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας. Καὶ τὰ μὲν ἐπίσημα μέλη, οἱανδήποτε καὶ ἂν ἔχουν γνώμην ἀτομικῶς ἐπὶ δεδομένου τινὸς ζητήματος, ψηφίζουσι πάντοτε μὲ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως. Ἑπομένως εἰς ζητήματα διχογνωμίας ἡ κυβέρνησις κατορθοῖ νὰ ἐξασφαλίζῃ, τῇ συμπράξει καὶ τῶν ὀθωμανῶν βουλευτῶν, τὴν πλειονοψηφίαν. Ἡ πλειονοψηφία ὅμως αὕτη δὲν ἀντιπροσωπεύει τὴν γνώμην πλειονοψηφοῦντος ἐν τῷ τόπῳ στοιχείου—τοῦ Χριστιανικοῦ. Τοῦτο ἀποτελεῖ κατάφορον ἀδίκημα κατὰ τοῦ Χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου, ἅτε τῆς ἐκλογῆς τῶν Χριστιανικῶν μελῶν τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου μὴ ἐρειδομένης ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ἐφ' ἧς καὶ ἡ τῶν Μωαμεθανικῶν. Διότι οἱ μὲν Ὀθωμανοὶ ἐπὶ πληθυσμοῦ 50 χιλ. περίπου ἐκλέγουσι 3 μέλη, οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἐπὶ πληθυσμοῦ 200 χιλ. περίπου ἐκλέγουσι 9, ἐνῷ ἔπρεπε, τηρουμένων τῶν ὅρων τῆς ἀναλογίας τοῦ πληθυσμοῦ, νὰ ἐκλέγωσι 12. Τὸ ἀδίκημα τοῦτο, ὅπερ καθιεροῖ ἀνισότητα μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Χριστιανῶν τῆς νήσου ἐναντίον τῶν φιλελευθέρων ἀρχῶν τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ, λίαν βαρέως φέρει ὁ Χριστιανικὸς πληθυσμὸς τῆς νήσου καὶ δέον ν' ἀρθῇ τὸ ταχύτερον λογιζομένης τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναλογίας τοῦ πληθυσμοῦ, τιθεμένων οὕτω τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τῆς ἰσότητος πρὸς τοὺς Μωαμεθανούς. Δέον ὡσαύτως τὸ Συμβούλιον νὰ περιβληθῇ μὲ πλήρη ἐξουσίαν τοῦ ἀποφασίζειν περὶ ὅλων τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὴν Κύπρον. Οἱ μισθοὶ πάντων τῶν ὑπαλλήλων ἀνεξαιρέτως δέον νὰ ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου, καὶ δὲν πρέπει, ὡς συμβαίνει, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς μισθοὺς ὑπαλλήλων τινῶν, καὶ μάλιστα τῶν σπουδαιοτέρων, νὰ εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς τὰ μέλη τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου ἀκόμη καὶ ν' ἀναφέρωσιν αὐτούς. Τὰ αἱρετὰ μέλη τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου δέον νὰ μὴ ἀποκλείωνται τοῦ δικαιώματος, ὡς σήμερον συμβαίνει, τοῦ προτείνειν μέτρα ἀφορῶντα εἰς τὴν διάθεσιν οἱουδήποτε μέρους τῶν δημοσίων προσόδων, ἢ τὴν ἐπιβολὴν οἱουδήποτε φόρου ἢ δασμοῦ, ἢ τὴν κατάργησιν τούτων

παντὸς νομοθετήματος καὶ ἐπιτραπήτω μοι νὰ εἴπω ὅτι καιρὸς εἶναι πλέον νὰ ἐκλίπωσιν ἀπὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Κύπρου οἱ περιορισμοὶ οὗτοι, ἤκιστα νῦν δικαιολογούμενοι, ἀ-φοῦ τοῦ λαοῦ ὄντος ἤδη ἱκανοῦ νὰ σκέψῃ τὰ δέοντα περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου.

Δέον ὡσαύτως πᾶν διάταγμα καὶ πᾶς κανονισμὸς ν' ἀπορρέωσι μόνον, ἀπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας τοῦ τόπου οὐδεμία δὲ ἄλλη ἀρχή, οἱαδήποτε, νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ θεσπίζειν διατάγματα ἢ συντάττειν κανονισμοὺς προορισμένους νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν νόμου ἐν Κύπρῳ, θεωρεῖται ὑπὸ τῶν Κυπρίων οὐ μόνον πάντως ἀδικαιολόγητον καὶ ἄτοπον, ἀλλὰ καὶ πολλαχῶς ἐπιβλαβὲς εἰς τὸν τόπον καὶ συγκρουόμενον δὲ πρὸς τὰς συνταγματικὰς ἀρχὰς καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Κύπρου.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Πρὸ εἰκοσαετίας περίπου παρεχωρήθη τῇ νήσῳ τὸ δικαίωμα ν' ἀντιπροσωπεύηται ἐν τῷ Ἐκτελεστικῷ Συμβουλίῳ διὰ τριῶν Ἰθαγενῶν μελῶν, δύο Χριστιανῶν καὶ ἑνὸς Ὀθωμανοῦ. Καὶ ἐνταῦθα ἐπίσης δὲν ἐτηρήθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναλογίας τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐπὶ πλέον τὰ Ἰθαγενῆ μέλη τοῦ Συμβουλίου οὐ μόνον συμβουλευτικῆς ἁπλῶς ψήφου δικαίωμα ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ὁ διορισμὸς αὐτῶν γίνεται ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ καλῶνται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου ὁσάκις αἱ ὑπηρεσίαι αὐτῶν ἤθελον θεωρηθῇ ἀναγκαῖαι ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Μ. Ἁρμοστοῦ, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ ἐξάσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου ἐξαρτᾶται ὁλοσχερῶς ἐκ τῆς θελήσεως τῆς κυβερνήσεως. Οἱονεὶ νοεῖται ὅτι οἱ περιορισμοὶ οὗτοι κατέστησαν τὸν διορισμὸν τῶν Ἰθαγενῶν μελῶν ὅλως ὀνομαστικόν, διότι ὡς γεγονὸς ἅπαξ τοῦ ἔτους μόνον καλοῦνται εἰς τὰς συνεδριάσεις, καὶ τοῦτο ἁπλῶς διὰ τὸν τύπον καὶ ἐπὶ ζητημάτων ἐπουσιωδῶν. Ἀνάγκη λοιπὸν χάριν τῶν καλῶς νοουμένων συμφερόντων τοῦ τόπου νὰ καταργηθῶσιν οἱ ρηθέντες περιορισμοὶ καὶ ἐξομοιωθῶσι τὰ Ἰθαγενῆ μέλη κατὰ πάντα πρὸς τὰ ἐπίσημα, ἤτοι νὰ καλῶνται εἰς πάσας τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου, νὰ ἔχωσι δικαίωμα ἀποφασιστικῆς ψήφου καὶ ἐν γένει νὰ περιβληθῶσι διὰ τῶν αὐτῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων, δι' ὧν καὶ τὰ ἐπίσημα μέλη. Μόνον διὰ τῆς τοιαύτης ἀφομοιώσεως θὰ δύνανται νὰ βοηθήσωσι τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ τὴν ὀρθὴν καὶ δικαίαν διεξαγωγὴν τῶν δυσχερῶν καὶ πολλαπλῶν καθηκόντων αὐτῆς.

ΠΑΙΔΕΙΑ

Ἐπὶ Τουρκοκρατίας οὐδεμία ἐξησκεῖτο κυβερνητικὴ ἐπίβλεψις ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας. Ἔτη τινὰ μετὰ τὴν Ἀγγλικὴν κατοχὴν ἡ δημοτικὴ παίδευσις ὑπεβλήθη ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς κυβερνήσεων ἐνασκουμένην ὑπὸ Ἄγγλου ἐπόπτου. Ὁ ἐπόπτης ἀνάγκη πρωτίστως νὰ γνωρίζῃ τὴν γλῶσσαν τὴν διδασκομένην εἰς τὰ σχολεῖα τὰ ὁποῖα ἐποπτεύει, νὰ εἶναι εὐκρατέστατος εἰς τὴν παιδαγωγικὴν ἐπιστήμην ἵνα δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ δεόντως καὶ εὐσυνειδήτως τὸ καθῆκόν του, τούτων δὲ τῶν προσόντων στερεῖται ὁ Ἄγγλος Ἐπόπτης. Παρ' ἡμῖν, ἀκολουθοῦσι τὸ ἐν τῇ Ἠπειρωτικῇ Εὐρώπῃ ἐπικρατοῦν παιδαγωγικὸν σύστημα, εἶναι ἀπαραίτητον ὁ διδάσκαλος νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην παιδαγωγικὴν μόρφωσιν καὶ νὰ ἐφαρμόζῃ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Κύπρου τὸ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύον πρόγραμμα τῶν δημοτικῶν σχολείων. Εὐνόητον ὅθεν τυγχάνει ὅτι ἐπόπτης ἀγνοῶν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἐστερημένος παιδαγωγικῆς μορφώσεως καὶ μάλιστα ἀνωτέρας τῆς τοῦ διδασκάλου, ὁσονδήποτε ἱκανὸς ἄνθρωπος καὶ ἂν θεωρηθῇ, οὐδόλως θὰ δύναται νὰ ἐποπτεύσῃ τῶν διδασκάλων καὶ ἀποφαίνηται δεδικαιολογημένως κατὰ πόσον οὗτοι ἐκτελοῦσι καλῶς ἢ μὴ τὸ καθῆκόν των. Οὔτε θὰ δύναται τυχὸν ὑπαρχούσας ἐλλείψεις τοῦ διδασκάλου ν' ἀνακαλύψῃ, οὔτε δὲ νὰ πληρώσῃ ταύτας διὰ καταλλήλου θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ δι' ἄλλους, οὓς παραλείπω νῦν, σφοδροὶ διεξήχθησαν ἀγῶνες ἐν τῷ Νομοθετικῷ Συμβουλίῳ ἐν σχέσει μὲ τὴν δημοτικὴν παιδείαν, σκοποῦντες εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ Ἄγγλου Ἐπόπτου ὑπὸ Ἕλληνος κεκτημένου τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα. Ἡ κυβέρνησις ἐπὶ τέλους ἀνεγνώρισε τὴν δικαίαν ταύτην ἀξίωσιν τοῦ τόπου, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ συμμορφωθῇ πλήρως πρὸς αὐτήν. Διότι ἀντὶ νὰ διορίσῃ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ τμήματος τῆς Παιδείας Ἕλληνα Ἐπόπτην παραχωροῦσα αὐτῷ ἀνεξαρτησίαν καὶ πρωτοβουλίαν ἐνεργείας ἀφῆκε τὰ τοῦ τμήματος τῆς παιδείας ὡς εἶχον καὶ διώρισεν ὑπεπόπτην. Τὸ μέτρον τοῦτο δὲν θὰ ἐπιφέρῃ τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα, διότι ὁ Ἕλλην ἐπόπτης, μὴ ἐπιτρεπομένης αὐτῷ τῆς ἀπαιτουμένης πρωτοβουλίας θὰ στερῆται κατ' ἀνάγκην πάσης ἐλευθερίας δράσεως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του.

Διὰ τοὺς ρηθέντας λόγους ἀνάγκη ὁ Ἄγγλος ἐπόπτης ν' ἀπαλλαγῇ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν δημοτικὴν Παιδείαν, νὰ διορισθῇ δὲ ἀντ' αὐτοῦ Ἕλλην, παραχωρουμένης αὐτῷ πλήρους ἐλευθερίας ἐνεργείας ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΥΠΡΙΩΝ

Ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις κατὰ θετικὰς ἐξ Ἀλεξανδρείας πληροφορίας ἐξαναγκάζει τοὺς προσωρινῶς χάριν ἐργασίας διαμένοντας ἐν Αἰγύπτῳ Κυπρίους νὰ ὑπηρετήσωσιν ὡς στρατιῶται ἐν τῷ ὀθωμανικῷ στρατῷ. Ἡ διαγωγὴ αὕτη τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, ὑφ' ἃς συνθήκας διατελεῖ σήμερον ἡ Κύπρος δὲν δύναται εἰμὴ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς αὐθαίρετος καὶ πάσης χροιᾶς νομικῆς ὑποστάσεως ἐστερημένη. Διότι οἱ νόμοι οἱ μετὰ τὴν Ἀγγλικὴν κατοχὴν τῆς Κύπρου θεσπισθέντες ἐν Τουρκίᾳ οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχουσιν ἐν Κύπρῳ, ἐν ᾗ μάλιστα, δυνάμει τῆς συμπληρωματικῆς συνθήκης τῆς 14 Αὐγούστου 1878 ἰδιαιτέρα λειτουργεῖ Νομοθετικὴ Ἐξουσία, κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τελευταίου ἐν Τουρκίᾳ δημιουργηθέντος καθεστῶτος θεσπισθέντος περὶ γενικῆς στρατολογίας νόμου οὐδόλως δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐν Κύπρῳ.

Δέον λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος νὰ ὑποδείξῃ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ ὅτι οὐδὲν δικαίωμα στρατολογίας δύναται νὰ ἐνασκήσῃ ἐπὶ τῶν Κυπρίων καὶ ἑπομένως παύσηται παρενοχλοῦσα αὐτούς.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ

Οἱ Κυπριοι ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εὑρισκόμενοι οὐδεμιᾶς τυγχάνουσι προστασίας ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν Ἀρχῶν, εἰς ὀθωμανικὰς δὲ χώρας χάριν ἐμπορίου ἢ ἄλλων ἐργασιῶν μεταβαίνοντες ὑφίστανται τὰ πάνδεινα ἐκ μέρους των ὀθωμανικῶν ἀρχῶν. Μέχρι σήμερον τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐντόνους παραστάσεις τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων ἐν τῷ Νομοθ. Συμβουλίῳ οὐδεμιᾶς ἠξίωσε προσοχῆς ἡ Κυβέρνησις. Το ζήτημα τοῦτο οὐδεμιᾶς ἀναβολῆς ἐπιδεκτικὸν ἀνάγκη νὰ τύχῃ τῆς σοβαρᾶς καὶ ταχείας μεριμνης τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως, ἐξευμενισμοῦ τρόπον ὅπως, ἔστω καὶ ὑπὸ τύπον προσωρινότητος, ὑποβάλῃ τοὺς Κυπρίους ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστ[illegible]

Διὰ τῆς συμπληρωματικ[illegible]ρεως τῆς 14ης Αὐγούστου 1878 [illegible]κία παρεχώρησε τῇ Ἀγγλ[illegible] ἐξουσίαν τοῦ ποιεῖν νόμους, [illegible]πτειν συμβάσεις καὶ διακαν[illegible] τὰς ἐμπορικὰς καὶ προξενικὰς σχέσεις καὶ ὑποθέσεις τῆς Κύπρου ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς γνώμης τῆς Τουρκίας. Ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ δύναται τις ἱκανὰ στοιχεῖα νὰ εὕρῃ ἐφ' ὧν νὰ στηρίξῃ τὴν ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας προστασίαν τῶν Κυπρίων ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ. Ἂν ὅμως οἱ ἁρμόδιοι φρονῶσιν ὅτι ἡ τοιαύτη προστασία ἀντίκειται πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν συνθηκῶν δημιουργηθὲν ἐν Κύπρῳ πολιτειακὸν καθεστὼς, ἀνάγκη τὸ κακὸν νὰ θεραπευθῇ δι' ἄλλου τινὸς μέτρου, οἷον διὰ συμβάσεως μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Τουρκίας, δι' ἧς νὰ ὁρίζηται ὅτι οἱ Κύπριοι, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας κατοχὴ τῆς Κύπρου, θ' ἀπολαμβάνωσι τῆς ἀγγλικῆς προστασίας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ

Ἡ Βρεττανικὴ Κυβέρνησις ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ ζητήματι τῆς Κύπρου ἀπεφάνθη κατὰ τῆς στρώσεως του σιδηροδρόμου μεταξὺ Λευκωσίας καὶ Λάρνακος καὶ κατὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ὑπαρχούσης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ ἐν γένει κατὰ παντὸς σιδηροδρομικοῦ ἔργου ἐν Κύπρῳ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ὑπάρχουσα γραμμὴ δὲν καλύπτει τὰς δαπάνας της. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Κυβερνήσεως ἠκούσθη μετ' ἀληθοῦς καταπλήξεως ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς νήσου, διότι φαίνεται ἐκ ταύτης ὅτι παρὰ τῇ κεντρικῇ κυβερνήσει δὲν ἐπεκράτησεν ἀκόμη ἡ ἰδέα τῆς ἐκτελέσεως μεγάλων ἔργων ἐν Κύπρῳ καὶ ὅτι ἡ Κύπρος θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀκόμη νὰ φυτοζωῇ ὑπὸ τὸ σήμερον κρατοῦν στενὸν καὶ περιωρισμένον σύστημα διοικήσεως, ὅπερ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τὰ μάλιστα ἐπιβλαβὲς καὶ ἐπιζήμιον εἰς τὴν νῆσον ἀποβαίνει.

Ὁ τόπος ὅμως ἐπεθυμεῖ νὰ ἐξέλθῃ πλέον τῶν στενῶν τούτων ὁρίων καὶ χρησιμοποιῶν πάσας τὰς δυνάμεις του καὶ τὰ μέσα του ὑπὲρ ἑαυτοῦ νὰ χωρήσῃ ἐπὶ εὐρέος σχεδίου συγκοινωνίας πρὸς ἀνάπτυξιν πάντων των ποικίλων αὐτοῦ πόρων καὶ συνεχῶς πρὸς προαγωγὴν τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως.

Πρὸ δύο ἐτῶν παμψηφεὶ ἐν τῷ Νομοθετικῷ Συμβουλίῳ τῆς Κύπρου ἀπεφασίσθη ἡ στρωσις σιδηροδρόμου μεταξὺ Λευκωσίας καὶ Λάρνακος, ἔργου προωρισμένου νὰ ἐξυπηρετήσῃ σπουδαίως τὴν συγκοινωνίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν δύο πόλεων καὶ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων χωρίων δι' ὧν κατ' ἀνάγκην θέλει διέλθει. Ἡ γραμμὴ αὕτη κατὰ τὰς ἐπανειλημμένας καὶ μετ' ἀκριβείας γενομένας δοκιμὰς ἐπὶ ἐμπορευμάτων καὶ ἐπιβατῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σημερινῶν μέσων συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν δύο πόλεων, οὐ μόνον θὰ καλύπτῃ τὰς δαπάνας του ἀλλὰ καὶ μεγάλως θὰ συντελῇ εἰς τὴν κάλυψιν τῶν δαπανῶν τῆς ὑπαρχούσης γραμμῆς, μεθ' ἧς θὰ ἑνωθῇ ἐν Λευκωσίᾳ καὶ ἧς θὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπέκτασις. Ἐπίσης ἡ σιδηροδρομικὴ σύνδεσις τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας Λεμεσοῦ διὰ Μαραθάσας καὶ Σολέας πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν Ἀμμοχώστου—Λευκωσίας—Μόρφου, ὅπερ τυγχάνει ἔργον ὑψίστης σπουδαιότητος, πολλὰ τὰ κέρδη καὶ τὰς ὠφελείας ὑπισχνούμενον, δέον νὰ τυχῇ τῆς σοβαρᾶς προσοχῆς καὶ μεριμνης τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ διεσόθη πρὸς στιγμὴν ὅτι οἱ σιδηρόδρομοι οὗτοι μὴ καλύπτοντες ὁλοσχερῶς τὰς δαπάνας των θὰ γένωνται πως βάρος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς νήσου Εἶναι τοῦτο λόγος ἀποχρῶν πρὸς τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου; Ἀδιστάκτως ἀποφαίνομαι ὄχι. Διότι ἡ ἐκ των σιδηροδρόμων καὶ ἐν γενει ἡ ἐκ παντὸς μεσου συγκοινωνίας προσγίνομένη ὠφέλεια δὲν ἔγκειται πρωτιστως εἰς το ὑπερ τας δαπανας των κέρδος, ἀλλὰ εἰς τὴν ζωηροτητα τὴν ὁποίαν προσδίδουσιν εἰς τὴν συγκοινωνίαν, τὴν ἐμπορικὴν κινησιν, εἰς παντα κλάδον τῆς εργασίας καὶ βιομηχανίας καὶ εἰς τὸ κεφαλαιον ἐν γένει. Ἡ ἄμεσος καὶ ταχεία συγκοινωνία τιθησιν εἰς ενέργειαν τοὺς ἀνδρανουντας πόρους τοῦ τόπου, δημιουργεῖ νέους καὶ ἐνὶ λόγῳ κόπτει κατα τὸ ἐν λεγόμενον χρῆμα διὰ τὸν λαόν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ σιδηρόδρομοι δεον νὰ κατασκευασθῶσι καὶ ἂν ἀπόμη ὁ προϋπολογισμὸς τῆς νήσου ἤθελε ἐπιβαρυνθῇ δι' αὐ ων, διότι ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ἀνώτεραι εἶναι αἱ ὠφέλειαι αἱ μέλλουσαι νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ἀναπτύξεως των πλευτοπαραγωγικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου καὶ τῆς ζωηρότητος τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως. Ὅσῳ στενότερον συνδέομεν πρὸς ἀλλήλους τοὺς διαφόρους τόπους τῆς παραγωγῆς καὶ κατανάλωσεως ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, καὶ ὅσῳ ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον καθιστῶμεν τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγὴν διαφόρων προϊόντων, τοσούτῳ περισσότερον προάγομεν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς νήνου. Διὰ τοὺς λόγους τούτους νομίζω ὅτι εἶναι ἀναγκη ἡ κυβέρνησις ν' ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασίν της ἐπὶ του ζητήματος του σιδηροδρόμων τῆς νήσου. Το πρωτον σιδηροδρομικὸν ἔργον, εἰς ὃ το Συμβουλιον ἐδωκε καὶ ἐξακολουθεῖ παρεχον τὴν προτίμησίν του εἶναι ἡ ἀπο Λευκωσίας εἰς Λάρνακα διακλάδωσις τῆς ὑπαρχουσης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἧς ἡ κατασκευὴ δέον ἀμέσως νὰ ἄρξηται. Εἰμη ταυτοχρόνως τοὐλαχιστον ἀμεσως μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ρηθείσης σιδηροδρομικ γραμμῆς, Λευκωσίας—Λαρνακος δέον νὰ ἄρξηται ἡ στρωσις μεταξὺ Λεμεσοῦ—Λευκωσίας δια τῶν ἄνω ρηθεντων μερων, ἔργον ὅπερ θέλει ἀποδῇ το εὐεργετικώτατον των ἐν τῇ νήσῳ ἔργων.

Ἀλλὰ διὰ τίνων μέσων, δύναταί τις νὰ ἐρωτήσῃ, θέλουσιν ἐκτελεσθῇ τὰ ἔργα ταῦτα; Διὰ των μέσων τῆς Κυπρου, ἀπαντω. Ἡ Κυπρος ἀφιεμένη ἐλευθερα νὰ χρησιμοποιήσῃ πάσας αὐτῆς τας δυνάμεις ὑπὲρ ἑαυ-ῆς εἶναι αὐτάρκης καὶ δυναται εὐκόλως νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς πάσας αὐτῆς τας ἀνάγκας. Πρὸς δὲ καὶ τὰ προκύψαντα περισσεύματα, καθαρὸν προϊὸν σειρᾶς εὐφόρων ἐτῶν, ἐπισωρευθέντα δὲ ἅτε μὴ δαπανωμένου ἐτησίως τοῦ ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων καὶ πρὸς θεραπείαν των διαφόρων ἀναγκῶν τοῦ τόπου, κατατεθειμένα δὲ νῦν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐπὶ ζημίᾳ των συμφερόντων τῆς Κυπρου, ἀνάγκη ν' ἀποδοθωσιν ἀμέσως εἰς τὴν νῆσον ἵνα χρησιμοποιηθῶσιν ὡς εἶναι τὰ μάλιστα επείγον καὶ ἀναγκαῖον πρὸς πραγματοποίησιν τῶν προμνησθέντων μεγάλων ἔργων, ἀμφοτέρων τόσῳ ζωτικῶν διὰ τὸν τόπον.

(ἕπεται τὸ τέλος)

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΗΣ Α. Ε. ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1909-1910

[Ἐπιφυλασσόμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν πλήρη την ἔκθεσιν τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ Μ. Ἁρμοστοῦ, τὴν ἀποσταλεῖσαν πρὸς τὴν Κεντρικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ ἔτος 1909—1910 περιοριζόμεθα πρὸς τὸ παρον νὰ ἐκφέρωμεν σκέψεις τινὰς καὶ γνώμας ἐπὶ τινων ζητημάτων ἐφ' ὧν αἱ γνωμαι καὶ κρίσεις τῆς Α. Ἐξοχότητος ἐξηνέχθησαν κατὰ τρόπον, δικαιολογοῦντα ἰσχυρὰς ἀμφισβητήσεις καὶ ἐπίτασιν τῶν προσπαθειῶν τοῦ τόπου ὅπως ἄρῃ παρεξηγήσεις, ἐμφιλοχαρούσας εἶναι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς τοπικῆς διοικήσεως.]

Ἁπλοῦν βλέμμα, ριπτόμενον ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν **οἰκονομολογικῶν** ἐμβάλλει τὸν ἐπισκοποῦντα εἰς θλιβερὰς σκέψεις διὰ τὸ ἐξαχθὲν ἐκ Κύπρου ὑπέρογκον ποσὸν ὑπὸ τὸ εἰδεχθὲς ὄνομα τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας καὶ τὴν εἰδεχθεστέραν ἔτι φυσιν αὐτοῦ. Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὡς ὑπέρτατος διαχειριστὴς τῶν οἰκονομικῶν τῆς Κύπρου παρατίθησιν ὠμοὺς καὶ γυμνοὺς τοὺς ἀριθμοὺς ἐκτελῶν ἀναγκαῖον καθῆκον ἀλλὰ πάντως δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἠσθανθῇ δυσφορίαν παραθέτουσα παρὰ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν 6 353.818 λ. ἐσόδων τῆς νήσου ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς μέχρι σήμερον καὶ ἐπιδόματα πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ θησαυροφυλακίου ἐξ 1.007.085 λ. διὰ τὸν σκληρὸν σωρεσμὸν, τὸν ὁποῖον δηλοῦσι τὰ ἐπιδόματα ταῦτα πᾶς ὁ ἀγνοῶν τὴν φύσιν καὶ τὸν προορισμὸν τῶν ἐπιδομάτων τούτων ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ καταληφθῇ ὑπὸ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν ἀγγλικὴν μεγαλοδωρίαν καὶ θὰ συμπεράνῃ ἀναμφιβόλως ὅτι τὰ ἔσοδα τῆς Κύπρου μὴ ἐπαρκοῦντα εἰς τὰς δαπάνας θαυμασίως καὶ τελείας διοικήσεως εὑρίσκουσι πρόθυμον συναρωγὸν τὸ πλουσιον ἀγγλικὸν θησαυροφυλάκιον καὶ τὴν πατρικὴν τῆς Μ. Βρεττανίας μέριμναν ὑπὲρ τῆς ἐπὶ ζημίᾳ ἑαυτῆς διακυβερνήσεως χώρας ἤτις ἔσχε τὴν ὑπερτατην εὔνοιαν τῆς θείας Προνοίας νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτῆς· ἀλλ' οὗτος δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ὑποστῇ ἔκπληξιν ὅταν ἀμέσως ἀντικρύσῃ τὸ πυσὸν τῶν δαπανῶν ἐκ 4.304.360 λ. καὶ ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως τὸ ὑπόλοιπον ἐκ 2.049.458 λ. ἤτοι

ἔσοδα	6.353.818
ἔξοδα	4.304.360
	2.049.458 λ.

ἀποχελοῦν περίσσευμα τῶν ἐσόδων ὑπὲρ τὰς δαπάνας καὶ θὰ ἀναχθῇ τότε ἀναμφιβόλως εἰς τὴν σκανδαλίζουσαν ἀπορίαν πῶς χώρα παρουσιαζουσα περισσεύματα ἐντὸς 32 ἐτῶν ἐν ποσῷ τοσούτῳ σημαντικῷ, ἀναλογοῦν πρὸς 64.045 περιπου λ. ἐτησίως ἀπῄτησεν ἐπιδόματα καὶ ἐπιχορηγήσεις; Καὶ τὸ σκανδαλῶδες αὐτὸ μυστήριον λύει φυχῶς τὸ σκανδαλωδέστερον ἔτι πραξικόπημα τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας, δι' ἡ Ἀγγλικὴ Κυβερνησις παρα πάσας τὰς ἐποχὰς ὡσεις στοιχιώδους εὐθυτητος καὶ δικαιοσύνης, ὑπουλως καὶ δεσποτικῶς ἐπέρριψεν εἰς βαρος τῶν Κυπρίων, ἀποτελέσαντα ἐφεξῆς τὸν σισύφειον λίθον, ὃν ἐξαντλητικῶς καὶ ἀγωνιωδῶς ἀγωνιζονται οὗτοι ἕκαστον ἔτος νὰ ὠθῶσι μέχρι τῆς κορυφῆς ὁ πόθεν κατρακυλῶν πρὸς τὴν ἀφετηρίαν ἐπιβάλλει ἀέννοον καὶ ἄνευ ἀναπαύσεως πάλην πρὸς τὴν σκληρὰν ταύτην κατάραν.

Την ἀπαισιότητα τοῦ φόρου τούτου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ ἀνυπέρβλητον κώλυμα διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς πατρίδος ἡμῶν ἀπὸ πλουτολογικῆς καὶ πάσης ἐν γένει ἀπόψεως κατενοησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς Κυβερνήτας αὐτῆς ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ νῦν Ἁρμοστης καὶ πολλάκις καὶ προσφάτως ἔτι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ τόπου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κατέδειξαν οὐ μόνον τὸ παράνομον καὶ αὐθαίρετον, ἀλλὰ καὶ την καταστρεπτικότητα αὐτοῦ διὰ τα συμφέροντα τῆς χώρας, ὥστε γλῶσσα θὰ ἐκομίζομεν εἰς Ἀθήνας, ἐὰν εἰσερχομεθα εἰς λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου· ἄλλως τε δὲ τοῦτο ἐτέθη τέλος ὑπὸ τὴν σύντονον μέριμναν τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ ἐλπὶς δὲν ἀπέλιπεν εἰσέτι ἡμᾶς ὅτι αὕτη θὰ ἐπενέγκῃ λύσιν αὐτοῦ τοιαύτην, ὁποίαν ἐπιβάλλει πλέον οὐ μόνον ἡ ἰκανὴ συναίσθησις τῆς αὐδύνης τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν πρωτότυπον καὶ βάρβαρον αὐτὴν ἀφαίμαξιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀδήριτος δύναμις αὐτῶν τῶν συνθηκῶν τῆς ὑπάρξεως τῆς νήσου.

Ἀλλ' ἀκριβῶς τὸ ζήτημα τοῦτο ἀποτελεῖ συγχρόνως τὴν πηγὴν καὶ ἀφετηρίαν δικαιοτάτων παραπόνων καὶ καταφορῶν τῶν κατοίκων κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς διοικήσεως καὶ εἶνε πολλῆς ἀπορίας ἄξιον τῶς ἡ Α. Ἐξοχότης, τὴν ὁποίαν διακρίνει ἱππότισμὸς καὶ εἰλικρίνεια παραλείπει ν' ἀνομολογήσῃ τὸ δίκαιον καὶ βιασμον τῶν πλείστων τοὐλάχιστον παραπόνων, ἐπιτιθέμενος τοὐναντίον μετὰ σφοδρότητος καὶ δυσανασχετήσεως κατὰ τοῦ τύπου καὶ τοῦ τόπου.

Ἡ Κύπρος, οὖσα αὐτάρκης, μεθ' ὅλης τὰς ἀντιξόους πολιτικὰς μεταπτώσεις ἕνεκα τῶν κλιματολογικῶν καὶ ἐδαφικῶν ὅρων δι' ὧν ἐπροικίσθη ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θεσεως θὰ ἠδύνατο πλήρως νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις προοδευτικῶν ρυπῶν των κατοίκων ἂν ἡ κυβερνησις, περὶ ἑνὸς μόνον μεριμνῶσα καὶ τυμβάζουσα ὅπως δηλ. πραγματοποιήσῃ μεγαλείτερον περίσσευμα πρὸς μεγαλειτέραν ὅσον τὸ δυνατὸν μείωσιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ὑποτελικοῦ φόρου ὅπερ βαρύνει τοὺς Ἄγγλους φορολογουμένους, προσήρχετο πρόθυμος ἀρωγὸς εἰς τὰς ροπὰς καὶ θερμὰς ἐφέσεις πρὸς ἀλλαγὴν μεθόδων ἐν τῷ πλουτολογικῷ καὶ πνευματικῷ βίῳ τῆς χώρας· ἀλλ' ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀπόψεως ἡ Ἀγγλικὴ ἐν Κύπρῳ διακυβέρνησις ἀκριβῶς χαρακτηριζομένη δὲν δύναται ν' ἀξιοῦ ἰδιότητας καὶ μορφὴν διοικήσεως, ἀλλὰ διαχειριστοῦ τῆς περιουσίας αὐτῆς πρὸς τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως ἐρήμην, ἕνεκα δόλου, ἀπάτης καὶ αἰφνηδιασμοῦ (surprise) ὅπως λέγουν εἰς τὴν γλῶσσάν τῶν οἱ νομικοί· ἀκριβῶς ἡ διαχείρισις τῆς Κύπρου ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν διαχείρισιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῆς περιουσίας ἐπάρου, κηρυχθέντος ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως διὰ χρέη ἀνύπαρκτα καὶ ἐν ᾧ τὸ ἐνεργητικον αὐτοῦ ἀκμαῖον θὰ ἐπήρκει οὐ μόνον πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Ἡ δικαιοσύνη τῆ

ΛΟΓΟΣ
ΤΗΣ Α. Π. ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠ. ΚΙΤΙΟΥ
κου ΜΕΛ. ΜΕΤΑΞΑΚΗ

[Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου ὁ Μητροπολίτης Κιτίου κ. Μελέτιος Μεταξάκης εἶπε τὸν ἑξῆς λόγον:]

Φιλόμουσοι διμήνυες,

Ἐγαρδίου ἀξιοσέβω εὐχαριστίας ὁ Πατὴρ τῶν φώτων καὶ τῆς σοφίας χορηγός, ὅτι ἐν τῇ ἀοιδῇ Αὐτοῦ ἀγαθότητι ἠωδήσειν, ἵνα λάβῃ τὴν πραγμάτωσιν αὐτῆς ἡ πάγκοινος εὐχὴ ὑπὲρ συστάσεως Ἱεροῦ διὰ τὴν μορφωσιν τοῦ κλήρου τῆς ἁγιωτάτης ἀποστολικῆς ἐν Κύπρῳ ἐκκλησίας, ἐπαιδευτηρίου.

Ἡ παγκύπριος αὕτη εὐχή, τὴν ὁποίαν ἅπαξ ἔλθων ἐν τῇ μεγαλονήσῳ ταύτῃ, τοῖς ποιμέσιν αὐτῆς κατήρτισμαι, ἤκουσα ἡ ἀντελήφθην ἀπὸ πολλῶν ὁμοῦ στομάτων καὶ καρδιῶν ἐξερχομένην, εὗρεν ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν μᾶλλον εὐπρόσδεκτον ἀπήχησιν καὶ ἵνα ἐξηγήσω τὸν λόγον θὰ προβῶ εἰς μίαν δημοσίαν ἐξομολόγησιν.

Τῇ τάξει τοῦ ἱεροῦ κλήρου εὑρέθην κατηρτισμένος πρὶν ἢ παιδευθῶ τὰ ἱερὰ γράμματα, τῆς ἀποχειώδους μόλις παιδείας εὐμοίρων προυχειρίσθην εἰς διάκονον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅτε μὲν ἐκαλούμην νὰ κλίνω τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου τὸ συνέχρον μὲ συναίσθημα δειλίας καὶ φόβου πρὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἀξιώματος ἦτο ἀόριστον καὶ ἀσαφές, ἐν παίρᾳ δ' ὅμως γενόμενος τῶν καθηκόντων τῆς ἱερᾶς ἐν τῇ ἐκκλησιᾳ διακονίας, ἡδυνήθην καὶ ἐν τῇ ἀπαιδευσίᾳ μου αὐτῇ νὰ ἐννοήσῳ ὅτι κληρικὸς ἀπαίδευτος οὐδεμίαν ἐκπληροῖ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποστολὴν καὶ ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἄχρηστος, ἂν μὴ καὶ ἐπιζήμιος. Τοιαύτη ἰδέα ὡς δύναμις κινητήριος με ἔφερε μὲ ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ τίγρεος ποταμοῦ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Χρυσορρόα πρὸ τῶν πεδῶν ἑνὸς Πατριάρχου, Κυπρίου τὴν πατρίδα μετὰ δακρύων δεόμενον αὐτοῦ νὰ μετοικήσῃ εἰς χριστόφιλμον διὰ τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐνὸς ἀγρεστοῦ λήρ κόν. Ὁ πατριάρχης ἐκεῖνος πρὸ πολλῶν ἐπιμόνων παρακλήσεων καὶ τῶν θερμῶν δακρύων παρῴδεις, ἀπεφάσισε νὰ τρῴψιμον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων Σιών κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον μετὰ τετραετῆ ἀργὰν ἀνοιξασαν τὰς πύλας αὐτῆς μεγαλωνυμον Σχολὴν τοῦ Στανροῦ.

Μετὰ τοιούτων αἰσθημάτων εἰς τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἐκπαιδευτήριον εἰσῆλθον, ἐγεύσθην αὐτοῦ πτῆς μόρτυς τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν ἀγώνων, δι' ὧν φιλόσοφος Πατριάρχης προσεπάθει καὶ ἠγωνίζετο νὰ μεταδώσῃ πνοὴν ζωῆς εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ἀπαιδευσίας νενεκρωμένον σῶμα τῆς παλαιμάχου φρουροῦ τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τοῦ Γένους Ἁγιοσφιτικῆς ἀδελφότητος. Ἔλεπον ἰδίοις ὀφθαλμοῖς ἐν τῷ μαθητικῷ ἰδωλίῳ καθήμενος τὸν Πατριάρχην ἐκεῖνον πάσας τὰς ἄλλας μερίμνας καὶ φροντίδας τοῦ θρόνου Αὐτοῦ ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ τιθέμενον πρὸ τοῦ καθήκοντος τοῦ νὰ στηρίξῃ καὶ παγιώσῃ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο καθίδρυμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξῆρια τὴν ἀναγέννησιν τῆς ἐθνότητος καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς διατήρησιν τῆς φρουροῦ τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων φάλαγγος Ἀντελαμβανόμην ὅτι ἠσθάνετο ἄρρητον ἡδονὴν καὶ εὐχαριστησιν διημερεύων ἐν τῇ Σχολῇ καὶ χειραγωγῶν τὸ ἔργον αὐτῆς. Καὶ ἤκουσα αὐτὸν καὶ ἐκ Παρισίων ἔτι ἐν μέσῳ τῶν ἀληθόνων τῆς συνεχοῦσης αὐτὸν σωματικῆς νόσου τηλεγραφικῶς βεβαιοῦντα ὅτι ἐὰν διαπνεῦσῃ ἀπὸν τὸ σῶματι μένει ὅμως ἀχώρητος ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καὶ τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς προσφιλεστάτης αὐτῷ θεομητορικῆς Σχολῆς.

Ἦτο ἑπόμενον, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ φιλοσόφου Πατριάρχου ὑπὲρ τῆς παιδείας καὶ τῶν γραμμάτων θὰ μετωχετεύετο καὶ εἰς τὰς ψυχὰς διδασκόντων τε καὶ διδασκομένων καὶ θὰ ἀνεφλέγετο ὁ πόθος τῆς παιδείας εἰς τὰς ψυχὰς πάντων τῶν ἁγιοταφιτῶν.

Ὁ τῶν ἁπάντων Κύριος, οὗ ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ ἐκάλεσεν ἐνωρὶς εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς τὸν μέγαν τῆς παιδείας προστάτην καὶ χειραγωγόν, παρεχώρησε δὲ νὰ διαδεχθῇ αὐτὸν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ θρόνῳ ἄνθρωπος κοινός, καὶ μὴ μόνον παιδείας ἄμοιρος, ἀλλὰ καὶ τῶν γραμμάτων καὶ μάλιστα τῶν ἱερῶν ἀπὸ φρονήματος καὶ ἀρχῶν πολέμιος. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἔτη τῆς Πατριαρχείας αὐτοῦ τὸν τίτλον φωτοσδεστου φοβούμενος ἠρκεῖτο εἰς τὸ νὰ ἐκδηλοῖ ἁπλῶς τὴν ἀδιαφορίαν αὐτοῦ καὶ τὴν περιφρόνησιν πρὸς τὸ συντελούμενον ἔργον, τῇ, διὰ τῆς θεολογικῆς Σχολῆς βαθμιαίας τῆς ἀδελφότητος ἀναζωογονήσεως, ἐπιδεικτικῶς ἀποσυρόμενος εἰς τὰς ἐρημικὰς αὐτοῦ ἀκρωλείας ὁσάκις ἐτελεῖτο γραμμάτων ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἐν τῷ ἱερῷ ἐκπαιδευτηρίῳ. Τῆς ἀδιαφορίας ὅμως αὐτοῦ καὶ τῆς περιφρονήσεως μὴ ἰσχυσασῶν νὰ ἀνακόψωσι τὴν δαὶ τὰ πρόσω πορείαν τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς ἐνόμισεν ἐπάναγκες καὶ θετικὸν κατ' αὐτῆς ν' ἀναλάβῃ πόλεμον, διαιρῶν μὲν καθηγητὰς κατὰ καθηγητῶν καὶ ἐφόρους κατὰ ἐφόρων ἐξεγείρων δὲ κατὰ τῆς Σχολῆς τὸ ἀπαίδευτον μέρος τῆς ἀδελφότητος, καταδιώκων δὲ καὶ προπηλακίζων πάντα λόγιον ἁγιοταφίτην μὴ στέργοντα νὰ γίνῃ ὑπηρέτης τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν σχεδίων αὐτοῦ. Ἡ πάλη ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ποικιλοπαθής. Ἀδυνατῶν νὰ κατενέγκῃ κατὰ τῆς Σχολῆς τὸ κάριον τραῦμα ἐσυνθηκολόγει ὑπὸ ὅρους ἵνα παρασκευαζόμενος ἀναλάβῃ σφοδρότερον τὴν ἐπίθεσιν.

Ἐδόρθην ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τῆς παρατάξεως τῆς ὑπὲρ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς παιδείας τοῦ κλήρου ἐν τῇ ἁγιοταφιτικῇ ἀδελφότητι ἀγωνιζομένης, τιτρώσκων καὶ τιτρωσκόμενος. Ἰδοὺ δὲ πῶς διετύπωσα τὰς ἰδέας μου ἐκ μέρους ἐμαυτοῦ καὶ τῶν συναγωνιστῶν μου ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Σχολῆς ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς αὐτῆς, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς πεντηκονταετηρίδος αὐτῆς ἀποτεινόμενος πρώτιστα πάντων πρὸς αὐτὸν τὸν ἐπιμελητὴν αὐτῆς τὸν ὁποῖον ἐνδιαίτερον ἔτι ἐπιδεικτικὸν μεταδολῆς αἰσθημάτων, σκέψεων καὶ ἰδεῶν: «Εἶμεθα, ἔλεγον, ἀπόγονοι ἐνδόξων προγόνων καὶ διάδοχοι ἐὐκλεῶν πατέρων, οἵτινες τὴν δόξαν καὶ τὸ κλέος ἐκτήσαντο οὐχὶ διὰ τοῦ ὄγκου τῆς πληθύος οὐδὲ διὰ τοῦ κράτους τῆς ὑλικῆς ἰσχύος, ἀλλὰ διὰ τῆς παιδείας, διὰ τῶν γραμμάτων. Ἡμεῖς λοιπὸν δυνάμεθα ἡμεῖς οἱ ἀπόγονοι φιλοσόφων προγόνων, οἱ διάδοχοι θεολόγων πατέρων ἀλιθῶν σεμνομμάτων τῆς ἀνθρωπότητος, ἀληθῶν ἐγκαλλωπισμάτων τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ τῶν γραμμάτων; ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ τοῦ καθολικοῦ πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν ὀργασμοῦ, καθ' ὃν καὶ ἔθνη παντόφοσι παιδείας ἀγεῦστα καὶ ἀστοιχεῖα χωρίς, ἐν τῇ παιδείᾳ τὴν ἰδίαν ἐπεζήτησαν εἰδαιμονίαν, νὰ διατελῶμεν ἀστερημένοι τῶν ἐκ κληρονομίας πνευματικῶν ἀγαθῶν τῆς παιδείας;» Καὶ προσθέτων· «καὶ μή μοι ὑπομνήσῃ μηδείς, ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἀδελφότητος δυσχερειῶν διατελῶν, τὸ περιόδοτον: ἀδεῖ δὴ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδέν ἐστι γενέσθαι τῶν δεόντων, ὅ·ότι καὶ ἀντιτάξω κἀγὼ αὐτῷ ἐξ ἴσου ἀληθινὸν ἀξίωμα ὅτι ἀφιλοσοφία καὶ πενία ἀεὶ σύντροφοι τῇ Ἑλλάδι εἰσίν».

Ὑπὲρ τοιούτων ἀρχῶν ἠγωνιζόμην ἀγῶνα ἀπαγνωσμένον ἀπὸ θέσεως ἐπισήμου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, φρόνων ὅτι, ἐκκλησία ἄνευ πεπαιδευμένου κλήρου εἶνε σῶμα χωρὶς ψυχήν. Ἡ πάλη ὁλονὲν ἐκτεινόμενη, ὁτὲ μὲν φανερά, ὁτὲ δὲ ὑπὸ κάλυψιν, ἕως οὗ περιπλακεῖσα καὶ μετ' ἄλλων ζητημάτων ὑφίστη δημοσίας ἐξέπασεν εἰς ἐπίσημον μάχην. Ὁ πολέμιος τῶν γραμμάτων ἐνθριαμβεύσας, οἱ ὑπέρμαχοι αὐτῶν κατατροπωθέντες ἔφυγον ἐν τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους τῆς Παλαιστίνης, αὐτὸν δὲ φεύγοντα, ὀπισθεν αὐτῶν κατέρρεε μετὰ πατάγου τὸ ἐπὶ τῶν ὁρίων Σιὼν περιλάμπρον μεγαρον τῆς παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῶν γραμμάτων τῶν θεολογικῶν. Ἡ Σχολὴ διελυθη. Οἱ καθηγηταὶ ἀπελύθησαν οἱ μαθηταὶ ἐξεδιώχθησαν τῆς Παλαιστίνης ὡς φορεῖς καταστρεπτικῶν ἰδεῶν, εἷς δὲ τῶν ἀπορρήτων συμβούλων τοῦ θριαμβευτοῦ ἐγένετο κάτοχος καὶ ἀπέφερε κομίζων ἐπὶ τῆς ράχεως ἐν θάκκῳ πεπληρωμένῳ ὡς ἀλτοῦνα λάφυρα τὰ χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν περιεχόμενον τοῦ εἰς ἀπανίας συλλογὰς νομισμάτων πλουσίου μουσείου τῆς περιδόξου Σχολῆς.

Ἔχετε, φιλόμουσοι ἀκροαταί, ὑπομονὴν καὶ δύναμιν ν' ἀκουσθῆτε καὶ τὸ ψυχορράγημα τῆς μεγαλωνύμου τοῦ Σταυροῦ Σχολῆς; Πίεσατε ἤν παρδίαν ὑμῶν ἵνα δυνηθῆτε ν' ἀκούσητε τί γράφουσιν οἱ μαθηταὶ ἐν κοινῇ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν ἀγαπητὸν αὐτῶν Σχολάρχην τῆς Παλαιστίνης, ἤδη ἐκτετοπισμένον. «Βαδυσθέστε Σχολάρχα, ὀλιγίστη πλέον παρέμεινέν ἡμῖν ὑπομονὴ καὶ ἰδοὺ δαπανῶμεν ταύτην ὅπως ἀναγγείλωμεν ὑμῖν τὴν μεγίστην ἡμῶν θλῖψιν καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐλπίδα. Εἰμεθα δεδυθισμένοι μέχρι λαιμοῦ ἐν τῷ πένθει, διότι ἠκούσαμεν τοὺς ἀπαισίους κτύπους, οἵτινες συνηρμολόγουν τὰς σανίδας τοῦ φερέτρου τῆς ἀδελφότητος ἡμ. . . .»

Μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην, τὴν ὁποίαν μετὰ πόνου ψυχῆς καὶ συντριβῆς καρδίας ποιοῦμαι πρὸς ὑμᾶς, φιλόμουσοι ἀκροαταί, ἔχετε ἀνάγκην ἄλλων λόγων πρὸς ἐξήγησιν τῆς ζωηρᾶς ἀπηχήσεως, ἣν εὗρεν ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἡ εὐχή, τὴν ὁποίαν ἤκουσα, ἀπὸ μυρίων στομάτων ἐξερχομένην περὶ ἱδρύσεως εἰδικοῦ ἐν τῇ Νήσῳ ἡμῶν πρὸς μόρφωσιν τοῦ κλήρου Σχολῆς; Καὶ ποῖαι λέξεις θὰ ἦσαν ἱκαναὶ νὰ παραστήσωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐνδόμυχον, ἣν ἠσθάνθην ὅτε προκαλῶν ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Κυρίου τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόπατριν τῆς Λεμεσοῦ λαὸν καὶ ἀναπτύσσων αὐτῷ τὰ περὶ τῆς ἱδρύσεως Ἱεροδιδασκαλείου πρὸς μόρφωσιν ἱερέων καὶ διδασκάλων ἀξίων τῆς ἱερᾶς αὐτῶν ἐνοριακῆς ἀποστολῆς, εὗρον αὐτὸν ἐνθουσιῶδες ὑπὲρ τῆς ἰδέας ταύτης, καὶ πρόθυμον εἰς ὑλικὴν τοῦ ἔργου ὑποστήριξιν; Καὶ διὰ ποίων λέξεων θὰ ἠδυνάμην νὰ παραστήσω ἐπαρκῶς τὴν συγκίνησιν, ἣν ἠσθάνθην ἐν τῇ ψυχῇ μου καὶ τὴν παραμυθίαν ὅτε ἀπὸ Λεμεσοῦ ἐνταῦθα πρὸς ὑμᾶς ἐλθὼν εὗρον ἐξ ἴσου ὑπὲρ τοῦ ἔργου -θερμουργὸν καὶ ταύτης τῆς πόλεως τὸν φιλοπρόσδυον λαόν;

Τοιουτοτρόπως καὶ ἐν Κύπρῳ ἀπρόσπτως ὄλως καὶ ἀπροπαρεστήτως κατὰ πρόθεσιν Θεοῦ εὑρεθεῖς, συναντῶμαι αὖθις μετὰ τοῦ αὐτοῦ προβλήματος, ὅπερ ἐπὶ μακρὸν ἀπασχόλησε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν μου συνάμεων ἐν Ἱεροσολύμοις, τῆς ἀνυψώσεως τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐμψυχώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ βίου διὰ τῆς μορφώσεως κλήρου ἀξίου τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ. Τὸ πρόβλημα τοῦτο εἶνε πρόβλημα ὅλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος στερεῖται ἀληθινῆς θρησκευτικῆς ζωῆς. Ἐὰν ἐξαιρεθῇ ἡ ὀλίγη ζωὴ ἡ ἐκδηλουμένη ὑπὸ τοῦ ἐν Τουρκίᾳ τμήματος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀμύνῃ ὑπὲρ τῶν καταπατουμένων θρησκευτικοεθνικῶν αὐτοῦ προνομίων καὶ δικαιωμάτων, τὸ λοιπὸν τοῦ θρησκευτικοῦ βίου τοῦ ἔθνους ἡμῶν εἶνε τόποι ξηροὶ ἐπιδρῶντες ναρκωτικῶς ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἔθνος ἡμῶν ὑπῆρξε πάντοτε ἔθνος κατ' ἐξοχὴν φιλόθρησκον, κατ' ἐξοχὴν θεοσεβές ἐν τε τῇ πολυθεΐᾳ καὶ ἐν τῷ Χριστιανισμῷ, εὐνόητον ὅτι ἡ ναρκωτικὴ τῶν θρησκευτικῶν τύπων ἐπίδρασις ἐπεκτείνεται ἀναγκαίως καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν ἄλλων ἐκφάνσεων τοῦ βίου αὐτοῦ. Ἀληθῆς ἄρα ταῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀναμορφωτὴς θ' ἀπεδεικνύετο ἐκεῖνος μόνος, ὅστις θὰ κατώρθου ν' ἀναζωογονήσῃ τὴν ὑπὸ τῶν τύπων νεναρκωμένην θρησκευτικὴν τοῦ ἔθνους συνείδησιν, καὶ τὸ κατόρθωμα τοῦτο μόνον διὰ τῆς καθολικῆς τοῦ διὰ δράσιν κοινωνικὴν προσοζιομένου κλήρου μορφώσεως εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ. Εἶναι δὲ τὰ μάλιστα ἐνθαρρυντικόν, τὰ μάλιστα παρήγορον ὅτι, ὁ μέγας πολιτικὸς τῆς ἡμέρας, οὗτινος ὁ ἀστὴρ μεσουράνιος φεγγοβολεῖ, ὀξέως διέγνω τὴν νόσον χαρακτηρίσας τὴν ἐκκλησίαν ὡς ἐστερημένην ἰσωτερικῆς ζωῆς, ἅτε δὴ εἰς ξηροὺς τόπους περιοριζομένην καὶ ἐχουσαν κλῆρον ἰδιως ἐνοριακὸν ἀνίκανον, ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τὴν ὑψηλὴ αὐτῆς ἀποστολὴν διὰ τὴν πενίαν καὶ τὴν ἀμάθειαν αὐτοῦ.

Ὑπὸ τοιούτων ἐμπνεόμενος ἀρχῶν καὶ ζωηρῶς αἰσθανόμενος σήμερον — ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ παρελθόν — ἐπιπροσθέτως βαρύνουσαν ἐπὶ τῆς συνειδήσεώς μου τὴν εὐθύνην τὸ μὲν ἐνωπιον τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀπορρέει ἡ ποιμαντορικὴ ἐξουσία μου, τὸ δὲ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας μου, ὅστις μετ' ἐλπίδων πολλῶν ἀπέβλεψε πρὸς ἐμέ, δὲν ἀνέχομαι οὐδένα περιορισμὸν ἐν ταῖς νομίμοις προσπαθείαις μου πρὸς ἀλύψωσιν τοῦ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν μου πρωτίστως ὑπαγομένου ἐνοριακοῦ κλήρου. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ, ὅτε ἐκ τῶν πραγμάτων πεποιθὼς περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διὰ τὸν Κλῆρον τῆς Κύπρου Ἐπαναδευτηρίου ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου δὲν ἠδυνήθην διὰ τῆς παρατάσεως τῶν ὧν εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν μου λογικῶν ἐπιχειρημάτων νὰ μεταδώσω τὴν ἰμὴν πεποίθησιν καὶ εἰς ἐκείνους πάντας, πρὸς οὓς εἶχον καθῆκον ἐχώρησα μονομερῶς ὑπὸ ἀτομικὴν εὐθύνην μου, ὡς Μητροπολίτης Κιτίου ἐντός τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας μου ἐνεργῶν, ἐπὶ τὸ ἔργον, ἔχων συνεργὸν τὴν ἀντίληψιν τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων καὶ τὴν ὑλικὴν τοῦ εὐσεβοῦς ποιμνίου μου συνδρομήν. Ἔχω ἀπραδάντον τὴν πεποίθησιν ὅτι, τὸ ὑπὸ τὰς εὐχὰς πάντων ἡμῶν σήμερον ἀρξάμενον τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἱερὸν καθίδρυμα θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπολαῦον καὶ ἐν τῇ ἐφεξῆς πορείᾳ αὐτοῦ τὰς συμπαθείας παντὸς φιλοχρίστου καὶ φιλοπάτριδος καὶ ὄχι μόνον τὸ καθίδρυμα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἄλλο μέτρον, ὅπερ τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου θὰ ἠδυνάμην νὰ θέσω εἰς ἐφαρμογὴν πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ κλήρου εἰς τὸ προσῆκον πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν ἐπίπεδον, ἐὰν ὅμως δι' ἕνα ἢ δι' ἄλλον λόγον αἱ τοιουτότροποι προσπάθειαί μου δὲν θὰ ἐφαίνοντο ἐπιτυγχάνουσαι τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, τότε ἐγὼ ὁ ἐξωθεν ὑπὸ τῆς ἐνιαίας φωνῆς τοῦ λαοῦ κληθεὶς δὲν θὰ εἶχον πλέον οὔτε τὴν θέλησιν οὔτε τὴν δύναμιν νὰ μένω συνηρθμισμένος τῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς ἐν Κύπρῳ Ἀγιωτάτης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ οὐράνιος Πατὴρ, ἡ πηγὴ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως, ἐξ οὗ καταβαίνει πᾶν δώρημα τέλειον, ἐπακούσαι τῶν εὐχῶν καὶ τῶν δεήσεων πάντων ἡμῶν καὶ ἀναδείξαι τὸ καθίδρυμα τοῦτο ἑστίαν θρησκευτικῆς ζωῆς, καὶ ὁρμητήριον δραστηρίων ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου!

Γένοιτο!

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

Ἀναγράφοντες χρονογραφικῶς τὴν κατὰ τὴν πρωΐαν τοῦ παρελ. Σαββάτου τέλεσιν τῆς ἑορτῆς τῆς Σημαίας ὑπὸ τῶν ἡνωμένων καὶ πυκνῶν φαλάγγων διδασκόντων καὶ διδασκομένων ἐν τοῖς κοινοτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, Παγκυπρίῳ Γυμνασίῳ, Παρθεναγωγείῳ καὶ Ἀστικῇ Σχολῇ ἀνὰ τὸν εὐρὺν καὶ καθαρὰν Ἑλληνικὴν ὄψιν παρουσιάζοντα χῶρον τοῦ Γυμναστηρίου «Τὰ Παγκύπρια» ἀγόμεθα ἐκ τῆς παρασχεθείσης ἡμῖν ἐντυπώσεως νὰ ἐξάρωμεν καὶ ἐπαινέσωμεν τὴν λαμπρὰν καὶ φαεινὴν ἰδέαν, ἥτις ὑπηγόρευσε τῇ Σεβαστῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει τὸν ὁρισμὸν τοταύτης τελετῆς, ὡς σημαινούσης πολὺ ὡς ἔνθου καὶ ἀναγεννητικοῦ παιᾶνος τονιζούσης καὶ ἐξεγειρούσης τὰς πνευματικὰς τῶν καλλιεργούντων τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν δυνάμεις πρὸς ἐπιτυχῆ σταδιοδρομίαν τοῦ δολίχου, ὃν ἐπὶ σχολικὸν δεκάμηνον ἔχει νὰ διατρέξῃ ἡ μαθητιῶσα νεότης ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις.

Μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ κατανυκτικοῦ ἁγιασμοῦ πρὸ τοῦ εἰς διμοιρίας κατὰ τετράδας εἰς παράταξιν ταχθέντος λόχου ὑπὸ τοῦ τὸ γενικὸν πρόσταγμα ἔχοντος λαμπροῦ παρ' ἡμῖν Γυμναστικοῦ κ. Χ. Νικολαΐδου, παραδίδεται ὑπὸ τοῦ πατριωτικοῦ μυσταγωγοῦ καὶ γεραροῦ τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου Διευθυντοῦ κ. Φυλακτοῦ ἡ ἐθνικὴ σημαία τῷ σημαιοφόρῳ τοῦ Παγκ. Γυμνασίου χαιρετιζομένη ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ λόχου, τῶν σαλπιγκτῶν κρουόντων τὸ ἐμβατήριον τῆς σημαίας καὶ ὑπὸ τὸ κράτος φρικιαστικῆς συγκινήσεως, ἣν προκαλεῖ ἡ μεστὴ πατριωτικῶν ἅμα καὶ σοφῶν ὑποθηκῶν προσλαλιὰ αὐτοῦ, προσλαλιὰ εὑρίσκουσα ἠχὼ εἰς τὴν εὐπαθῆ καὶ τρυφερὰν τῶν μαθητῶν ψυχήν, εἰς τὰ δάκρυα τῆς ὁποίας ὡς ἐν πατριωτικῇ κολυμβήθρᾳ ἀναβαπτίζεται ἐθνικῶς ὁλόκληρος ἡ ὑπαρξις τῆς φερέλπιδος Ἑλληνίδος νεότητος ἐξ ἧς ἡ πατρὶς ἡ μυσταγωγοῦσα οὕτω ταύτην προσδοκᾷ τὴν ἐπιτέλεσιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ λαχόντος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν μεγάλου κλήρου.

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΓΑΜΟΥ

Ἀξιότιμε Κύριε,

Ὁ Κυριος καὶ ἡ Κυρία **χ: Νικολάου χ: Χαραλάμπους** ἐκ Λευκωσίας καὶ ἡ κ. **Ἑλένη Θεμιστοῦ** ἐκ Κυθραίας λαμβάνουσι τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωσιν ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι τιμήσητε μετὰ τῆς ἀξιοτίμου οἰκογενείας σας τοὺς γάμους των τεκνων των

ΓΙΑΓΚΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΥ
καὶ
ΑΝΝΗΣ Χ: ΝΙΚΟΛΑΟΥ

εὐλογηθησομένους, ἐν ᾧ Ι Ναῷ Φανερωμένης σύριον Κυριακὴν (10 Ὀκτωβρ. 1910) καὶ ὥρα 3 μ.μ.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 9 Ὀκτωβρ 1910.

[Ἡ παροῦσα θεωρηθήτω καὶ ὡς ἰδιαιτέρα πρόσκλησις].

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ *περατώσας τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐν Λάρνακα ἀπῆλθεν ἤδη εἰς Πύλαν καὶ ἐκεῖθεν θέλει ἐπισκεφθῆ ἐναπολειφθέντα τινὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου μεθ' ὃ θέλει ἐπανέλθει εἰς Ἀραδίππου κατὰ τὴν 18ην Ὀκτωβρίου συνεχίζων εἶτα σπεύσανάτατα τὴν περιοδείαν αὐτοῦ ἀνὰ τὰ χωρία Λάρνακος.*

Οἱ ἔφοροι Λάρνακος ἀνήλθον εἰς μερητὰ μέχρι £ 470 καὶ εἰς δῶρα περὶ τὰς £ 100 ὑπολογίζεται δὲ ὅτι θέλουσι συμπεσωθῆ εἰς £ 600.

◆◆◆

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΝ *συνεδριάζον ἀπὸ τῆς παρελθούσης Τρίτης ἀσχολεῖται εἰς τὴν ἐκδίκασιν σωρείας ὑποθέσεων, τῶν ὁποίων αἱ πλεῖσαι περιστρέφονται εἰς κλοπὰς τεμαριῶν, πατανιῶν, τυριῶν, μπαμιῶν καὶ τ' ἀποβόλια. Κατάλογον τῶν ἐκδικασθεισῶν ὑποθέσεων θὰ δημοσιεύσωμεν μετὰ τὸ πέρας τῶν συνεδριάσεων τοῦ Κακουργιοδικείου.*

◆◆◆

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΙ. *Ἀπεφασίσθη ὅπως τελεσθῶσιν ἱπποδρομίαι ἐν Δεμεσῷ μεταξὺ τῆς 24ης Ὀκτωβ. (7 Νοεμβρ.) καὶ τῆς 2)16 Νοεμβρ. προσεχοῦς. Ἐπὶ τούτῳ ἐκλογεῖσα διοργανωτικὴ ἐπιτροπεία καταβάλλει προσπαθείας ὅπως ἡ διεξαγωγὴ αὐτῶν σταφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας, εἰς ἣν ἐλπίζεται ὅτι θέλει συμβάλει καὶ ἡ συμμετοχὴ καὶ ἐξ ἄλλων πόλεων.*

◆◆◆

ΑΠΟ ΤΗΣ *μεταπροσεχοῦς Δευτέρας 18)31 Ὀκτωβρίου ἔρχεται λειτουργοῦσα παρ' ἡμῖν ἡ ἀρτιοστατος Ἰατροχειρουργικὴ Κλινικὴ ἡ «Δευκωσία» διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Κυπρίου Ἰατροῦ κ. Ε. Γλυκὺ καὶ τοῦ κ. Δ. Μούλλερ εἰδικοῦ χειρούργου, τέως διευθύνοντος βοηθοῦ τοῦ χειρουργ. νοσοκομείου Κουλὲν τῶν Παρισίων εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ κατελθόντος εἰς Κύπρον Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο ἵδρυμα, προῖὸν ὅλως ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας θέλει τύχει τῆς δεούσης ἐκτιμήσεως τοῦ κοινοῦ πρὸς ὃ ἀδιαφιλοκεκτήτως θὰ παράσχῃ τάχιστα δείγματα φιλανθρώπου καὶ ἀληθοῦς ἐπιστημονικῆς δράσεως, ἀναπληροῦν οὕτω κατεφανὲς μέχρι σήμερον κενόν.*

◆◆◆

Η ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗΣ *νεόδμητος οἰκία τῆς κ. Ταρσῆ παρουσιάζεται ὡραιοτέρα καὶ μεγαλοπρεπεστέρα διὰ τῆς τοποθετήσεως τῶν ἐγγλύφων μαρμάρων τῶν ἐξωστῶν καὶ τῆς μεγάλης εἰσόδου ἅτινα ἐγένυψεν ὁ παρ' ἡμῖν καλλιτέχνης γλύπτης κ. Θυμόπουλος· ἡ ἀγαθὴ ἐντύπωσις ἐκ τῆς Θέας τοῦ δημιουργήματος τούτου τῆς τέχνης τοῦ μοναδικοῦ ἡμῶν γλύπτου ἐλπίζομεν νὰ

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ

ΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ

ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

— Η τύχη τοῦ Βασιλέως Ἐμμανουήλ.

Ἡ κυοφορουμένη πρὸ πολλοῦ ἐπανάστασις ἐν Πορτογαλλίᾳ ἐξέρραγη ἐξ ἀφορμῆς τοῦ φόνου τοῦ δημοκρατικοῦ βουλευτοῦ Μπομπάρδα, ὅστις ἐπυροβολήθη ἐν τῇ κεντρικῇ ὁδῷ τῆς Λισσαβώνος ὑπὸ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Γεμπέλο ἀνήκοντος εἰς τὸ κόμμα τῆς Λύλης.

Σχετικῶς μὲ τὰ λαβόντα χώραν ἐν Λισσαβώνι καὶ ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Πορτογαλλίας ἐγνώσθησαν λεπτομέρειαί τινες αἵτινες ὅμως δὲν εἶνε πλήρεις καθόσον εἶνε διακεκομμένη ἡ συγκοινωνία τῆς ἐπαναστησάσης χώρας μετὰ τῶν ἄλλων χωρῶν.

Ἡ ἐπανάστασις εἶχε παρασκευασθῆ πρὸ πολλοῦ καὶ ἀνεμένετο ἡ κατάλληλος στιγμὴ διὰ νὰ ἐκραγῇ, ὅπως καὶ ἐγένετο θεωρηθείσης ὡς τοιαύτης τοῦ φόνου τοῦ δημοκρατικοῦ βουλευτοῦ.

Τὸ σύνθημα τῆς ἐπαναστάσεως ἐδόθη διὰ κανονιοβολισμῶν ὡρισμένων ἀριθμῶν ἐκ τῶν στρατώνων. Ἐπηκολούθησαν αἱματηραὶ μάχαι εἰς τὰς ὁδοὺς μεταξὺ δημοκρατικῶν καὶ τῶν βασιλικῶν.

Κατὰ τὰς ἐκ Λονδίνου εἰδήσεις ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Τετάρτης εἰς διαφόρους συμπλοκὰς ἐφονεύθησαν πλέον τῶν 400.

Κατ' ἄλλας εἰδήσεις ὑπάρχουσι πλεῖστοι νεκροὶ καθόσον οἱ ἐπαναστάται ἐφόνευσαν εἰς τὰς ὁδοὺς πλείστους βασιλόφρονας ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν ἐξηκριβώθη.

Καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας ἔλαβον χώραν αἱματηραὶ συμπλοκαί. Πανταχοῦ ὅμως ἐπικρατοῦσιν οἱ δημοκρατικοί, ἐμπνεύσαντες πανταχοῦ τὴν τρομοκρατίαν.

— Ἡ τύχη τοῦ Βασιλέως

Ἡ τύχη τοῦ Βασιλέως, κατὰ τὰς ἐκ Λονδίνου εἰδήσεις μέχρι τῆς στιγμῆς ἀγνοεῖται. Αἱ διαδόσεις ὅτι κατέφυγεν ἐπὶ τορπιλλοβόλου εἰς Ἀγγλίαν, ἢ ἐπὶ Βραζιλιανοῦ θωρηκτοῦ, δὲν ἐπιβεβαιοῦνται.

Μᾶλλον ἀξιόπιστος φαίνεται ἡ τηλεγραφηθεῖσα πληροφορία, μὴ ἐπιβεβαιουμένη ὅμως ἐπισήμως καὶ αὕτη, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐγκατέλιπε τὰ καταληφθέντα ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν ἀνάκτορά του συνοδευόμενος μόνον ὑπὸ τεσσάρων αὐλικῶν οἱ ὁποῖοι τοῦ ἔμειναν πιστοί, καὶ κατέφυγεν εἰς Μάφραν (πλησίον τῆς Λισσαβώνος). Περὶ δὲ τῆς Βασιλομήτορος καὶ τοῦ θείου τοῦ Βασιλέως, Δουκὸς τοῦ Ὀπόρτου ἐξακριβοῦται ὅτι εὑρίσκονται μέχρι τῆς προχθὲς εἰς Κασκάες ἀπέχουσα μακρὰν τῆς Λισσαβώνος.

— Ἡ ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις.

Ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἐπαναστάσεως κατηρτίσθη προσωρινὴ Κυβέρνησις μέχρι τῆς ἐπισήμου ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας, τῆς ὁποίας πρόεδρος ἐξελέγη ὁ Θεόφιλος Μπράγκα συγγραφεὺς καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λισσαβώνος. Ὁ Μπράγκα γνωστότατος ἐν Πορτογαλλίᾳ διὰ τὰς δημοκρατικάς του ἀρχὰς εἶνε ἀγαπητότατος εἰς τὸν Λαόν.

Ἡ νέα Δημοκρατικὴ Κυβέρνησις ἐξέδωκεν ἀμέσως προκήρυξιν γενομένην ἐνθουσιωδῶς δεκτὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

— Λεπτομέρειαι.

Κατὰ τὰ νεώτερα τηλεγραφήματα ἐγνώσθησαν νέαι λεπτομέρειαι τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῶν λαβόντων χώραν γεγονότων ἐν Λισσαβώνι.

Μετὰ τὸν φόνον τοῦ δημοκρατικοῦ βουλευτοῦ ἡ δημοκρατικὴ ἐφημερὶς «Σφάκελος» δι' ἐξερεθιστικοῦ ἄρθρου ἐκάλεσε τὸν λαὸν εἰς ἐπανάστασιν ὅπερ καὶ ἐγένετο, σπεύσαντος τοῦ λαοῦ εἰς τοὺς στρατῶνας διὰ νὰ συλλάβῃ τοὺς ἀξιωματικούς, οὓς ὅμως εἶχον φυλακίσει οἱ στρατιῶται, οἵτινες καὶ διένειμον ὅπλα εἰς τὸν λαόν.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ οἵτινες ἦσαν μεμυημένοι εἰς τὴν ἐπανάστασιν ἐφίππεύσαν διέσχισαν τὴν δημοφρουρὰν καὶ ἐτέθησαν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐπαναστατῶν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Τρίτης ἔκαμαν ἔφοδον κατὰ τῶν Ἀνακτόρων, τὰ ὁποῖα ὑπερήσπιζε ἰσχυρὰ δύναμις πεζικοῦ, τὸ ὁποῖον ἔκαμε χρῆσιν καὶ μυδραλλιοβόλων διὰ ν' ἀναχαιτίσῃ αὐτούς. Ὁ στόλος ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο εἰς τὸν λιμένα τῆς Λισσαβώνος ἤρχισε νὰ βομβαρδίζῃ τὰ Ἀνάκτορα, ἐνισχύων οὕτω τὴν ἐπίθεσιν τῶν Δημοκρατικῶν, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνύψωσε τὴν σημαίαν τῆς Δημοκρατίας.

Τὸ πλήρωμα τοῦ πολεμικοῦ «Δὸν Κάρλος» τὸ ὁποῖον ἦτο βασιλόφρον καὶ τὸ ὁποῖον ἠρνήθη νὰ ἀνυψώσῃ τὴν δημοκρατικὴν σημαίαν ἐφονεύθη ὁλόκληρον.

Ὁ Βασιλεὺς Μανουὴλ ἀφυπνισθεὶς ἐκ τοῦ θορύβου ἔθεσε ἀπό τινος τῶν παραθύρων ἀτάραχος τὸν κανονιοβολισμὸν τῶν πολεμικῶν κατὰ τῶν Ἀνακτόρων.

Οἱ Δημοκρατικοὶ γενόμενοι κύριοι τῶν Ἀνακτόρων ἀπέστειλαν τελεσίγραφον πρὸς τὸν Βασιλέα καλοῦντες αὐτὸν νὰ παραιτηθῇ. Ὁ Μανουὴλ ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ Ἀνάκτορα, ἐξελθὼν ἀπὸ τὴν ὀπισθίαν θύραν καπνίζων ἀταράχως χωρὶς νὰ δηλώσῃ ὅτι παρτεῖται.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πρωτευούσης, μεταξὺ τοῦ πυροβολικοῦ τὸ ὁποῖον εἶχε ταχθῇ μὲ τὸ μέρος τῶν ἐπαναστατῶν καὶ τῶν φιλοβασιλικῶν συνήπτοντο αἱματηραὶ μάχαι, διαρκέσασαι ἐπὶ τριάκοντα ὁλοκλήρους ὥρας. Κατ' αὐτὰς βόμβαι ἐρρίφθησαν ἑκατέρωθεν. Ὁ ἡρωϊσμὸς τὸν ὁποῖον ἔδειξε ὁ λαὸς εἶνε ἀξιοθαύμαστος. Ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ἀστυνόμοι ἐκρύβησαν.

Ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια, ἐπιβᾶσα ἁλιευτικῶν λέμβων, διεπεραιώθη εἰς τὴν Β. Θαλαμηγόν, ἥτις καὶ ἀπέπλευσε διὰ Γιβραλτὰρ, ὅπου καὶ κατέπλευσεν ἤδη.

Τὸν ἀπόπλουν τῆς Βασιλικῆς Θαλαμηγοῦ, φερούσης εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὴν καθαιρεθεῖσαν Βασιλικὴν Οἰκογένειαν, τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἐχαιρέτισαν διὰ κανονιοβολισμῶν.

Ὅλαι αἱ σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον κατεστράφησαν. Τηλεγραφήματα ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀγγέλλουν ὅτι ὅλαι αἱ φρουραὶ ἀνεγνώρισαν τὴν Δημοκρατίαν πλὴν τῶν βορείων. Τὰ ἐναπομείναντα πιστὰ εἰς τὸν Βασιλέα πεζικά, ἱππικὰ καὶ πυροβολικὰ συντάγματα ἀνέρχονται εἰς 23.

Ἐξ ἄλλου ὅμως οἱ Δημοκρατικοὶ εἶνε διῃρημένοι. Τούτου ἕνεκεν ὁ ἐμφύλιος σπαραγμὸς θεωρεῖται ἀναπόφευκτος. Ὁ ναύαρχος τοῦ Πορτογαλλικοῦ στόλου, ὅστις ἦτο καὶ ὁ ἀρχιεπαναστάτης ηὐτοκτόνησεν. Ὁ πρώθυπουργὸς τῆς καταλυθείσης Κυβερνήσεως ἐπληγώθη. Ἐπίσης ἐφονεύθη καὶ εἰς διευθυντὴς ἐφημερίδος.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν νεκρῶν ἀνέρχεται εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας.

— Ἡ νέα Κυβέρνησις πρὸς τὰς Δυνάμεις.

Μετὰ τὴν προκήρυξιν τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις ἀπηύθυνε πρὸς τὸν λαὸν ἀνακηρύσσουσα τὴν δημοκρατίαν ἀνεκοίνωσε διὰ διακοινώσεως πρὸς τὰς Δυνάμεις τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Πορτογαλλίας εἰς Δημοκρατίαν, ἐδήλωσε δὲ ὅτι θὰ προστατεύσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν.

— Οἱ Βασιλεῖς εἰς Γιβραλτάρ.

Τηλεγραφήματα ἐκ Γιβραλτὰρ ἀγγέλλουσιν, ὅτι ἡ Πορτογαλλικὴ θαλαμηγὸς «Ἀμαλία» φέρουσα τὴν Βασιλομήτορα τῆς Πορτογαλλίας καὶ τὸν Δοῦκα τοῦ Ὀπόρτο ἀφίκετο εἰς τὸ Γιβραλτὰρ τὴν 11ην τῆς νυκτὸς τῆς προχθές.

Λέγεται ὅτι εὑρίσκοντο ἐπίσης ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ ὁ Βασιλεὺς Μανουὴλ καὶ ἡ Βασίλισσα Μαρία-Πία.

— Φόβος ἀντεπαναστάσεως.

Ἐκ Παρισίων τηλεγραφοῦσιν ὅτι ὑπάρχουσι φόβοι μήπως οἱ ἐμμένουσαι εἰς τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα πίστιν ἐπαρχίαι τῆς Βορείου Πορτογαλλίας ἀναλάβωσιν ἀντεπανάστασιν κατὰ τῶν Δημοκρατικῶν.

— Ἡ στάσις τῶν Δυνάμεων.

Ἐκ Λονδίνου τηλεγραφοῦσιν ὅτι ἡ Ἀγγλία καὶ οἱ λοιποὶ Δυνάμεις δὲν θὰ ἐπαναλάβωσι τὰς μετὰ τῆς Πορτογαλλίας διπλωματικὰς αὐτῶν σχέσεις εἰμὴ μόνον ὅφοῦ ἡ χώρα ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκλογῶν ἢ διὰ δημοψηφίσματος τὴν ἐπελθοῦσαν ἀλλαγήν.

— Τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως.

Τηλεγραφοῦσιν ἐκ Λονδίνου, ὅτι πλήρης ἡσυχία καὶ τάξις ἐπικρατοῦσιν ἐν Λισσαβώνι. Πλὴν ἀποπείρας ἐπιθέσεως ἑνὸς πορτογαλλικοῦ συντάγματος ἐν Λισσαβώνι, ἐγκαίρως κατεσταλείσης, οὐδὲν ἕτερον κίνημα ἐσημειώθη κατὰ τοῦ νέου καθεστῶτος.

Ἐλπίζεται ὅτι αἱ βόρειοι φιλοβασιλικαὶ ἐπαρχίαι θὰ πεισθῶσιν ἄνευ ἀντιστάσεως νὰ δεχθῶσι τὸ νέον Πολίτευμα. Ἐπίσης ἐν Μαδέρᾳ καὶ εἰς τὰς νήσους Πορτογαλλικὰς ἀποικίας τὸ νέον καθεστὼς ἐγένετο δεκτὸν μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

— Τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄλλαι πληροφορίαι ἐκ Λισσαβώνος βεβαιοῦν, ὅτι ἡ Δημοκρατικὴ Κυβέρνησις ἐπεκύρωσε ἤδη τὸ ἔργον τῆς ὀργανώσεως τοῦ νέου καθεστῶτος ἐν Πορτογαλλίᾳ.

Ὡς πρῶτον μέτρον αὐτῆς ἡ νέα Κυβέρνησις ἀπεφάσισε τὴν ἐκδίωξιν τῶν μοναχῶν ἐκ τοῦ Πορτογαλλικοῦ ἐδάφους καὶ τὸν χωρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Πολιτείας.

— Αἱ Δυνάμεις καὶ τὸ νέον καθεστώς.

Ἕτερον ἐκ Λονδίνου τηλεγράφημα ἀγγέλλει ὅτι μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῶν Μ. Δυνάμεων διεξάγονται πυρετώδεις συνεννοήσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ νέου καθεστῶτος τῆς Πορτογαλλίας.

Πλὴν τῶν Ἀγγλικῶν πολεμικῶν καὶ τὸ Γαλλικὸν «Νούτργος Ὄμπ» καὶ τὸ Ἰσπανικὸν «Αἶτνα» ἀπέπλευσαν εἰς Λισσαβώνα.

— Ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων.

Ἐκ τῶν νεωτέρων συγκεντρουμένων πληροφοριῶν ἐξάγεται ὅτι τὰ θύματα τοῦ κινήματος εἶνε πολὺ περισσότερα ἢ ὅσων ἀρχικῶς ἐγνώσθη.

Οὕτως αἱ συγκρούσεις ἐν Λισσαβώνι μεταξὺ τῶν φιλοβασιλικῶν καὶ τῆς πολιτοφυλακῆς εἶχον ἄνω τῶν 3000 θυμάτων, κατὰ τὸν Παρισινὸν «Χρόνον».

Ἐπίσης εἰς τὸ Σετουβὰλ οἱ νεκροὶ ἀνῆλθον εἰς 1000 περίπου.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπή.

Ἐκ Χανίων τηλεγραφοῦσιν ὅτι ὁ κ. Μιχελιδάκης ἔχων προφανῶς ὑπ' ὄψιν τὸ κλίσιμον τῶν περιστάσεων, συνεκάλεσεν εἰς Πρόκλειον ὅλους τοὺς ἐπιφανεῖς τῆς ἐπαρχίας, πρὸς συσκέψιν ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ καταρτισμοῦ μικτῆς Ἐκτελεστικῆς.

Ὁ γηραιὸς πολιτευτὴς φαίνεται ἤδη ἀποκλίνων ὑπὲρ τοῦ σχεδίου τούτου. Τὴν ἀπόφασίν του θ' ἀνακοινώσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ προσέλευσις τῶν ἐφέδρων.

Μετὰ πολλῆς προθυμίας προσέρχονται ἀπὸ τῆς προχθὲς οἱ κληθέντες ἔφεδροι τῶν ἡλικιῶν 1906—1907. Ὑπολογίζεται ὅτι οἱ ἔφεδροι τῶν ἡλικιῶν τούτων θὰ ἀνέλθωσιν εἰς 15 χιλιάδας, ἡ πρὸς συνέχισιν δὲ αὐτῶν δὲ πάντως ὑπολογίσθη ὅτι θὰ ἀνέλθῃ εἰς 800 χιλιάδας δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Μία συνέντευξις τοῦ κ. Βενιζέλου.

Εἰς τὸν ἐνταῦθα παραμένοντα ἔγκριτον φίλον διευθυντὴν τῆς ἐν Κωΐῳ ἐκδιδομένης λαμπρᾶς συνᾳδέλφου ὁ «Πρόμαχος» κ. Κουτρδυμπαν, ὁ κ. Βενιζέλος ἔδωκε μακρὰν συνέντευξιν ἥτις ἐν ἐκτάσει δημοσιεύεται ἐν τῷ «Προμάχῳ». Ἐν τῇ συνεντεύξει ταύτῃ ὁ κ. Βενιζέλος, ἀναφερόμενος τὴν ἐν Κρήτῃ κατάστασιν, φέρεται εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

— Ἀπειλούμεθα πανταχόθεν ὑπὸ κινδύνων, εἶνε πολλοὶ δὲ οἱ ἐλλοχεύοντες καθ' ἡμῶν ἐχθροί· ὑπέδειξα τὸν τρόπον καὶ τὴν πολιτικὴν ἣν ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσωσιν οἱ ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τῆς καθόδου τοῦ Πρίγκηπος εἰς Κρήτην καὶ ἐκτοτε κατὰ διάφορα σημεῖα τῆς ἐξελίξεως τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος. «Ἀν εἰσηκούσθην θὰ εἶχε τοῦτο λυθῆ πρὸ πολλοῦ ὁμοφώνως πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς πόθους, καὶ πολὺ πρὸ τῆς λύσεως τοῦ ὅλου ἐθνικοῦ προβλήματος».

Ἐρωμεν ἀνάγκης ἐργασίας ὁ ὅλος ἐκ μέρους παντὸς Ἕλληνος καὶ προθυμίας εἰς τὴν ὑπόστηριξιν ἑνὸς νέου ἀγῶνος. Ἂς μὴ νομίσῃ τις ὅτι ἄνευ ἐργασίας θὰ ἐξυπηρετήσῃ εὑρίσκων εἰς τὸ τσουκάλι του ὅπως λέγομεν εἰς τὴν Κρήτην — καὶ ἀπὸ μίαν ὁρνιθα ἔτι μικρὴ. **Χρειάζεται ἐργασία τῶν ἔσω καὶ ἐργασία τῶν ἔξω Ἑλλήνων.**

Πυροπαρασκευὴ σύντονος καὶ ἐξαντλησις, συγχρόνως ὅλων τῶν μέτρων, ἅτινα δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν εἰρήνην εἰς τὸν Αἶμον, καὶ τὴν συνεννόησιν τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὰ Κράτη τοῦ Αἴμου, εἰς ἣν συνεννόησιν νομίζω ὅτι ταῦτα μοιραίως φέρονται πρὸς ἄλληλα.

Πράγματι δὲ κοινὴ ἐργασία τῶν ἔξω καὶ τῶν ἔσω Ἑλλήνων πρέπει ἤδη νὰ καταβληθῇ, ὅπως σωθῶσι τὰ πάντοθεν κινδυνεύοντα ἡμῶν συμφέροντα ὧν ἡ περιφρούρησις δὲν εἶνε μόνον τῶν ἔσω ἔργον καὶ καθῆκον, καθὼς πολλάκις διετυπώθη ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁμογενῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξω οἵτινες τὰ αὐτὰ ἔχουσι καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ἔσω καθήκοντα.

ΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει τοῦ κ. Ἰσβόλσκυ ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσσίας, ὁ ἐν Πετρουπόλει ἀνταποκριτὴς τῆς παρισινῆς «Πρωΐας» ὡς ἑξῆς καθορίζει τὰς βάσεις τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἣν φαίνεται διατεθειμένην ν' ἀκολουθήσῃ εἰς τὸ μέλλον ἡ Ρωσσία:

1ον) Ἑδραίωσις τῆς Τριπλῆς Ἀντάντ ὡς πρὸς τὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἰταλίας.

2ον) Ἐπιτυχία καλλιτέρων ἐγγυήσεων διὰ τὴν εἰρήνην ἐν τῇ Βαλκανικῇ.

3ον) Διατήρησις φιλικῆς στάσεως ἀπέναντι τῆς Ρουμανίας, ἡς ἡ συμφωνία μετὰ τῆς Τουρκίας προεκλήθη ἐκ παροδικῶν λόγων καὶ κυρίως ἐκ τῶν φιλοπολέμων σπάσεων τῆς Βουλγαρίας.

4ον) Οὐγὶ μεγάλη ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸ ἐν Τουρκίᾳ καθεστώς, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει νὰ παρουσιάζῃ ἀνησυχαστικὰ συμπτώματα.

5ον) Διατήρησιν ἀπέναντι τῆς Βουλγαρίας καὶ των λοιπῶν Βαλκανικῶν κρατῶν τῆς στάσεως τοῦ συμβούλου.

ΠΙΛΟΠΟΙΕΙΟΝ "Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ,,

Ι. Γ. ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩ

Ἐν τῷ ἡμετέρῳ πιλοποιείῳ εὑρίσκονται ἐν μεγάλῃ παρασκευῇ:

Καλύπτρα οἱ, ἄνδρας,

Καλύπτρα διὰ παιδία καὶ κοράσια,

Καλύπτρα βραχεῖα καὶ σχήματος γνησίου ἑλληνικοῦ,

Καλύπτρα διαφόρου ἐξοπλισμοῦ,

Πιλίκια διὰ μαθητὰς Γυμνασίων,

Πιλίκια διὰ μαθητὰς Δημοτικῶν σχολείων μὲ τὰ ἰδικά μας σήματα,

Καπελλίερες δι' ἄνδρικὰ καὶ γυναικεῖα καπέλλα

Γραβάτες, διαφόρων εἰδῶν καὶ ποιοτήτων,

Στέφανα μετὰ καλλιτεχνικότητος κατασκευασμένα,

Πασοῦλα διαφόρων σχημάτων καὶ μεγεθῶν,

Βαλίτζες ἐφάμιλλες τῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ στερεώτεραι αὐτῶν,

Εἰκόνες εὐρωπαϊκαὶ μετὰ πλαισίου καὶ ἄνευ πλαισίου παριστῶσαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοποθεσίας ἐκτάκτου κάλλους μὲ φυσικότατα χρώματα,

Σχέδια ἰχνογραφίας ἀρίστης ποιότητος

Διὰ μεθ' ἡμῶν παραγγελίας ἐπὶ τῶν ἄνω εἰδῶν ἐξ ὅλων τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων τῆς Κύπρου καὶ ἀποστελλομένων δεμάτων καὶ τιμολογίων παντὶ τῷ αἰτοῦντι. Αἱ τιμαὶ μας εἶναι ἀνεπίδεκτοι παντὸς συναγωνισμοῦ. Πωλοῦμεν 50 ο/ο ὀλιγώτερον τῶν εὐρωπαϊκῶν καταστημάτων καὶ παρέχομεν πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν εἰς τοὺς πελάτας ἡμῶν.

Ὑποστηρίζετε τὰ ἐγχώρια βιομηχανικὰ προϊόντα καὶ θὰ μείνητε κατεχόμενοι ἀπὸ θλῖψιν.

Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν φίλων Διδασκάλων καὶ Ἐπιτρόπων τῶν σχολείων διὰ τὰ ὑφ' ἡμῶν κατασκευαζόμενα πιλίκια. Αἱ τιμαὶ αὐτῶν εἶναι χαμηλότατοι καὶ προσιτὰ εἰς τὸ βαλάντιον καὶ αὐτοῦ τοῦ πτωχοτέρου χωρικόπαιδος. Ἔξεστι δὲ νὰ ἐκλεγῶσιν παραγγελίας, δι' οἱονδήποτε σχέδιον καὶ μὲ οἱαδήποτε σήματα ἐπ' αὐτῶν.

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως

Ι. Γ. Σπανόπουλος.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ "Ο ΚΟΡΑΝΣ,,

Α. Α. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΙ

Ἐξαντληθέντων πολλῶν βιβλίων τοῦ εἰρημένου βιβλιοπωλείου, ἐδόθησαν νέαι παραγγελίαι νέων βιβλίων, ἅτινα ἔφθασαν καὶ πωλοῦνται ἐν αὐτῷ εἰς τιμὰς λίαν συγκαταβατικάς.

Εὑρίσκονται, ἐν αὐτῷ πάντα τὰ εἴδη Λεξικῶν, Μαγαζῆ, Κονιδάρη, Ἀποστολοπούλου, Δουκάκη, Κωφινιώτου καὶ ἄλλα. Ἰδίᾳ συνιστῶνται τὰ κομψὰ καὶ εὐρύβολα βιβλία Κονιδάρη—Καλαρᾶ, ἅτινα δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ φανῶσιν ἀναντάξια εἰς πάντας. Εἶναι δὲ ταῦτα *Ποιδικὸς Κῆπος* διὰ τὴν β' τάξιν, *Σχολικὴ ὁδοιπορία* διὰ τὴν γ' τάξιν, *Ἀνθοδέσμη* διὰ τὴν δ' τάξιν τῶν ἀστικῶν διὰ τὴν ε' δὲ καὶ στ' τῶν μονοδιδασκάλων

Εὑρίσκονται ἐπίσης ἐν τῷ εἰρημένῳ βιβλιοπωλείῳ *Γραμματικαὶ τεσσάρων διδασκάλων διὰ τὴν Ε' καὶ ΣΤ' τάξιν* εἰς μεγάλην ποικιλίαν πωλούμεναι εὐθηνότατα, δωρεὰν σχεδὸν Μεγάλως θὰ ζημιωθῶσιν οἱ διδάσκαλοι ἐὰν ἐν ἐξετάσωσι περὶ τῆς τιμῆς τοῦ βιβλίου τούτου καὶ δὲν ἀγοράσωσιν ἀπὸ τὸ ἐνὸς βιβλιοπωλείου τούτου, ὡς καὶ πάντα τὰ χρήσιμα αὐτοῦ.

Ἔφθασαν ἐπίσης *ἀεροβόλα* ἀξίας ἀπὸ 5 σελινίων μέχρι δύο λιρῶν ὡς καὶ περίστροφα κατάλληλα πρὸς ἄσκησιν τῶν παίδων. Ἤδη τὰ σχολεῖα ἤρξαντο νὰ προμηθεύωνται τοιαῦτα. Οἱ διδάσκαλοι πάντες ἂς σπεύσωσι νὰ πλουτίσωσι τὰ σχολεῖα των διὰ τούτων χρησιμεύοντων πρὸς ἀναψυχὴν τῶν παίδων ἄσκησιν.

Α. Α. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

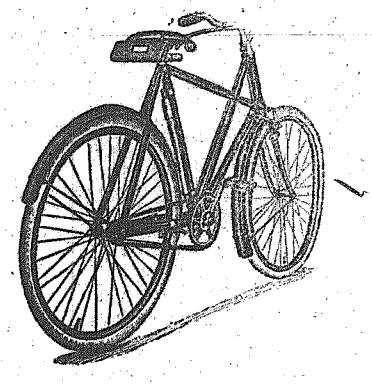

ΠΟΔΗΛΑΤΑ

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΙ

Γνωστοποιῶ εἰς τὴν ἀξιότιμον πελατείαν μου ὅτι παλαιοτέρως μετεκόμισα ἐξ Ἀγγλίας ποδήλατα διαφόρων ποιοτήτων καὶ τὰ ὁποῖα πωλῶ εἰς τιμὰς πολὺ συγκαταβατικάς.

Πληρωμαὶ εἴτε τοῖς μετρητοῖς εἴτε κατὰ δόσεις πρὸς 2 σελλίνια τὴν ἑβδομάδα ἢ πρὸς 8 σελλίνια τὸν μῆνα καὶ χωρὶς οὐδεμίαν προκαταβολήν.

Ἔχω μεγάλην ποικιλίαν ἐξαρτημάτων καὶ ἀναλαμβάνω πᾶσαν διόρθωσιν ποδηλάτων ἀντὶ πληρωμῶν.

Ποδήλατα ἔχω καὶ διὰ ἐνοικίασιν.

Τὸ κατάστημά μου εὑρίσκεται ἐν τῇ Κεντρικῇ ὁδῷ ἔναντι τοῦ γνωστοῦ καφενείου τοῦ κ. Θωμᾶ Γεωργιάδου.

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Λάρνακι τῇ 29]12]10]910.

Ἀξιότιμε Κύριε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναγγείλωμεν ὑμῖν ὅτι οἰκεία βουλήσει διελύσαμεν τὴν ἐν Λάρνακι ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΚΑΙ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

ἑταιρείαν καὶ ὅτι ὁ κ. Στυλιανὸς Νικολαΐδης θὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν

Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ἀναδεχθεὶς τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὸ παθητικὸν τῆς Ἑταιρείας συμφώνως πρὸς τὸ ἔγγραφον τῆς διαλύσεως ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν.

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως

Χρ. Παντελίδης

Σ. Νικολαΐδης.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ἀξιότιμε Κύριε,

Ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐγκύκλιον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω τὸ ἀξιότιμον κοινὸν ὅτι κατόπιν δεκαετοῦς διευθύνσεως, ἐπὶ ἑξαετίαν μὲν τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου «Ο» καὶ Σ. Νικολαΐδου τετραετίαν δὲ τοῦ μετ' ἐμοῦ συνεταιρικοῦ τοιούτου «Νικολαΐδου καὶ Παντελίδου» ἵδρυσα ἀπὸ σήμερον ἐμπορικὸν κατάστημα κείμενον παραπλεύρως τοῦ τέως καταστήματός μας «Νικολαΐδης καὶ Παντελίδης» ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν.

"ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ,,

τοῦ ὁποίου σκοπὸς ἔσται ἡ συνέχισις τῆς ἐργασίας ὁ ἀ τῶν αὐτῶν ὡς καὶ πρότερον εἰδῶν.

Προβαίνω δὲ εἰς τοῦτο ἀπαλλάσσων τὰς ἐμπίστας μου εἰς τὴν ἐπίσης χρέος ἐν τῇ πρότερον καὶ εὐαρεσκείαν τῶν μετ' ἐμοῦ συναλλαγέντων κατὰ τὸ δεκαετὲς τοῦτο διάστημα

Παρακαλῶ ὅτι θέλετε ἐξακολουθήσει περιβάλλοντές με μετὰ τῆς αὐτῆς μεθ' ἧς καὶ πρότερον ἐμπιστοσύνης καὶ προτιμήσεως ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ἐν Λάρνακι τῇ 29,12 Ὀκτωβρ. 1910.

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΩΡΕΑΝ

[μέγεθος 20 ἐπὶ 26, κλίμακ. 1: 750,000]

Πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην χάρτου γραφῆς γνωστοποιοῦμεν ὅτι ἐπρομηθευθημεν τοιούτον καὶ ὅτι δυναμεθα νὰ τὸν πωλῶμεν εἰς τιμὰς συγκαταβατικὰς ὡς συνήθως. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνει πάντα καταναλωτὴν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πρωτίστην εἶνε ὅτι ἐπὶ ἑκάστης φεσφίδος (100 φύλλων) εἶνε καλλιτεχνικώτατα χρωματολιθογραφημένος ὁ *χάρτης τῆς Κύπρου* μὲ ὅλας τὰς πόλεις, τὰ χωριὰ τὰ χωρία, τὰ ὄρη, τοὺς ποταμοὺς, τὴν Σ. ἠρόδρομικὴν γραμμὴν κτλ.